

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε την 19 Οκτωβρίου 2020 με την εξής σύνθεση: Χρήστος Σώκος Πρόεδρος, Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Εισηγητής και Αγγελική Πουλοπούλου, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 14-9-2020 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1304/18-9-2020 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», νομίμως εκπροσωπούμενου.

Κατά της αναθέτουσας αρχής «...», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Με την ως άνω προδικαστική προσφυγή, ο προσφεύγων ζητά την ακύρωση της διακήρυξης για την ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ ΣΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΤΑΔΙΑ ..., εκτιμώμενης άνευ ΦΠΑ αξίας 257.965,50 ευρώ, η οποία διακήρυξη απεστάλη για δημοσίευση στην ΕΕΕΕ την 18-8-2020 και δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ με Μοναδικό ΑΔΑΜ ... την 18-8-2020 και στο ΕΣΗΔΗΣ με συστημικό α/α Με τις δε με αρ. πρωτ. 6866/24-9-2020 Απόψεις της η αναθέτουσα αιτείται την απόρριψη της προσφυγής.

Η συζήτηση άρχισε αφού το Κλιμάκιο άκουσε τον Εισηγητή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προσφυγής κατεβλήθη κατ' άρ. 5 ΠΔ 39/2017 και άρ. 363 Ν. 4412/2016 παράβολο με αρ. ... και ποσού 1.345,25 ευρώ, πληρώθηκε δια του από 18-9-2020 εμβάσματος

2. Επειδή, η αρμοδίως φερόμενη, λόγω εκτιμώμενης αξίας και χρόνου αποστολής προς δημοσίευση στην ΕΕΕΕ της διαδικασίας, ενώπιον της ΑΕΠΠ, προσφυγή ασκείται εμπροθέσμως την 14-9-2020 κατά παρέκταση στην αμέσως επόμενη από την 12-9-2020, ημέρα Σάββατο, εργάσιμη ημέρα, κατόπιν της από 18-8-2020 δημοσίευσης της προσβαλλομένης διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ, εκ της οποίας παρήχθη το από 2-9-2020 τεκμήριο γνώσης ένεκα παρόδου δεκαπενθημέρου από τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ, ως και και μετ' εννόμου συμφέροντος, δεδομένου ότι ο προσφεύγων συνιστά οικονομικό φορέα δραστηριοποιούμενο στον κλάδο που αφορά

το υπό ανάθεση συμβατικό αντικείμενο, ο οποίος επικαλείται παρά ταύτα μη νόμιμο αποκλεισμό του και αδυναμία έως και ιδιαίτερη δυσχέρεια συμμετοχής του, λόγω κατά τους ισχυρισμούς του, παράνομων και αδικαιολόγητων όρων της προσβαλλομένης διακήρυξης. Μάλιστα, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας, ο προσφεύγων προβάλλει για καθένα επιμέρους εκ των επτά λόγων της προσφυγής του, το ειδικότερο περί αυτών έννομο συμφέρον του, αυτοτελώς, προβάλλοντας αφενός αποκλεισμό και αδυναμία συμμετοχής του, όσον αφορά τα ζητούμενα εκ του προσφέροντα και του εγκαταστάτη του υπό προμήθεια αντικειμένου, προσόντα, που επικαλείται πως δεν κατέχει χωρίς να αντικρούει τούτο η αναθέτουσα, αφετέρου, αυτοτελώς εκ των ως άνω επικαλείται αδυναμία έως και ιδιαίτερη δυσχέρεια συμμετοχής του, λόγω και του ότι ζητούνται προσόντα παραγωγού του υπό προμήθεια αγαθού, τα οποία κατά τους ισχυρισμούς του είναι αδικαιολόγητα και βαίνουν πέραν του προσήκοντος και αναλόγου με τις απαιτήσεις του συμβατικού αντικειμένου μέτρο, όντας ασύνδετα με το τελευταίο, με συνέπεια όπως αναφέρει ρητά στην προσφυγή του, αφενός να αποκλείεται προϊόν που δύνατο να προσφέρει, αφετέρου η εύρεση εκ μέρους του, προς υποβολή προσφοράς, αγαθού που συγχρόνως και πληροί τις τεθείσες προδιαγραφές, αλλά και παράγεται από παραγωγό με τις προσβαλλόμενες πιστοποιήσεις και βεβαιώσεις να είναι εξαιρετικά δυσχερής έως και αδύνατα, συγχρόνως δε περιορίζονται αδικαιολόγητα και δυσανάλογα τον ανταγωνισμό. Είναι αβάσιμος δε ο ισχυρισμός της αναθέτουσας ότι ο προσφεύγων δύναται, όσον αφορά τις προσβαλλόμενες περί προσφέροντος απαιτήσεις, να αποκτήσει ο ίδιος τα οικεία απαιτούμενα πρότυπα, πράγμα αφενός αδύνατο και έστω ιδιαίτερα δυσχερές εντός του όλως βραχέος διαστήματος μεταξύ δημοσίευσης της διακήρυξης και καταληκτικού χρόνου υποβολής προσφορών δεδομένου άλλωστε και του χρόνου που απαιτείται για την πιστοποίηση και λήψη και έκδοση από φορέα πιστοποίησης, κατόπιν σχετικού ελέγχου συμμόρφωσης, των οικείων πιστοποιήσεων, ως και ενδιάμεσης ανάγκης επιχειρησιακών τροποποιήσεων για την προσαρμογή στα οικεία πρότυπα, αφετέρου επαγόμενο σημαντικό κόστος για τον προσφέροντα, με αποτέλεσμα η παρανομία του περιορισμού, αν τυχόν οι απαιτήσεις είναι ασύνδετες με το αντικείμενο της σύμβασης, να μη δικαιολογεί τέτοιο κόστος και δυσχέρεια συμμετοχής για την κτήση προσόντων που δεν δικαιολογούνται από το αντικείμενο της σύμβασης ή ακόμα και δεν συνεχονται και με το είδος και τη φύση της δραστηριότητας που αφορά το αντικείμενο της σύμβασης και την οποία ασκεί επαγγελματικά ο προσφεύγων και όσον αφορά τις

απαιτήσεις περί παραγωγού ότι δύναται ο προσφεύγων να προσφέρει προϊόν παραγωγού με τις οικείες πιστοποιήσεις, αφού εφόσον τυχόν όντως οι επικαλούμενες απαιτήσεις είναι αδικαιολόγητες και άσχετες με το αντικείμενο της σύμβασης, η προξενούμενη δυσχέρεια στον προσφεύγοντα να προσφέρει το προϊόν του κατονομαζόμενου στην προσφυγή του αγαθού που πληροί τις λοιπές αναλυτικές σε κάθε περίπτωση προδιαγραφές και να επιλέξει το ως άνω αγαθό του παραγωγού με τον οποίο διατηρεί τακτική εμπορική συνεργασία, αλλά και να αναγκαστεί να επιλέξει τυχόν αγαθό που και πληροί τις λοιπές προδιαγραφές και παράγεται από παραγωγό που φέρει τις τυχόν αδικαιολόγητες απαιτήσεις, συνιστά αφενός σοβαρό εμπόδιο συμμετοχής το οποίο αν δεν δικαιολογείται από κάποια εύλογη και ανάλογη ως προς τη σοβαρότητα του εξυπηρετούμενη δι' αυτού ανάγκη είναι παράνομο. Άλλωστε, υπό τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας δεν θα δύνατο να ασκηθεί προσφυγή κατά όρων διακήρυξης διότι οιοσδήποτε που δεν πληροί τις οικείες απαιτήσεις και άρα έχει έννομο συμφέρον να τις προσβάλει, θα αποκρουόταν με τους γενικόλογους και αόριστους ισχυρισμούς ότι δύναται να βρει κάποιον γενικά τρόπο να τις αποκτήσει. Όσον δε αφορά τον υπό Ζ λόγο περί αντίφασης των όρων της διακήρυξης, ο προσφεύγων ρητά προβάλλει ότι εξ αυτής δημιουργείται πρόδηλη σύγχυση στον τρόπο σύνταξης της προσφοράς του και τα δι' αυτής υποβλητέα στοιχεία με συνέπεια σαφή δυσχέρεια υποβολής προσφοράς του, αλλά και όλως ασαφές πλαίσιο αξιολόγησης και αποκλεισμού ή αποδοχής προσφορών. Άρα, ασχέτως βασίμου των ισχυρισμών του προσφεύγοντος, αυτός αν μη τι άλλο στοιχειοθετεί την άμεση και προσωπική βλάβη του ως προς καθεμία εκ των προσβαλλόμενων απαιτήσεων, υποδεικνύοντας τόσο ότι δεν τις πληροί όσο και ότι καθεμία εξ αυτών άγει ευθέως και άνευ ετέρου στον αποκλεισμό του, κατονομάζοντας μάλιστα τον συγκεκριμένο παραγωγό με τον οποίο διατηρεί εμπορική σχέση και εμπορεύεται τα αγαθά του, αλλά και το επιμέρους αγαθό που συγκεκριμένα θα προσέφερε αν δεν υπήρχαν οι οικείες απαιτήσεις και άρα, οι περί ελλείψεως εννόμου συμφέροντος ισχυρισμοί της αναθέτουσας είναι απορριπτέοι. Επομένως, η προσφυγή πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να εξετασθεί περαιτέρω κατ' ουσία.

3. Επειδή, ο όρος 2.2.7.1 της διακήρυξης απαιτεί «Α. Οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να διαθέτουν: ... Πιστοποίηση σύμφωνα με το πρότυπο ISO 50001:2011 ή ισοδύναμο (ή νεότερο) για την ενεργειακή διαχείριση, Πιστοποίηση σύμφωνα με το πρότυπο ISO 37001:2016 ή ισοδύναμο (ή νεότερο) για την καταπολέμηση της

δωροδοκίας και της διαφθοράς, Βεβαίωση ISO 26000:2010 περί θεμάτων κοινωνικής ευθύνης. ... Γ. Το εργοστάσιο παραγωγής των υλικών του τάπητα στίβου (ταρτάν) θα πρέπει να διαθέτει ... Πιστοποίηση για την καταπολέμηση της δωροδοκίας και της διαφθοράς ISO 37001:2016 ή ισοδύναμο (ή νεότερο). Πιστοποίηση επιχειρησιακής συνέχειας ISO 22301:2012 ή ισοδύναμο (ή νεότερο). Πιστοποίηση ασφάλειας πληροφοριών ISO 27001:2013 ή ισοδύναμο (ή νεότερο). Πιστοποίηση διαχείρισης της οδικής ασφάλειας ISO 39001:2012 ή ισοδύναμο (ή νεότερο). Βεβαίωση ISO 26000:2010 για θέματα εταιρικής κοινωνικής ευθύνης», ενώ άλλωστε, αφενός η σελ. 18 της συνημμένης στη διακήρυξη Μελέτης, απαιτεί να υποβληθούν όλα τα ανωτέρω με την τεχνική προσφορά, σύμφωνα και με το ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ-ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ αυτής και δη, επί ποινή αποκλεισμού και τούτο πέραν του ότι κατά τον όρο 2.2.9.1 και τον όρο 2.2.9.2.B5, τα ως άνω ορίζονται και ως δηλούμενα και στο ΕΕΕΣ του προσφέροντος και υποβαλλόμενα με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Αφετέρου, ο όρος 2.2.8 που αφορά την επιτρεπόμενη στήριξη σε τρίτο προς πλήρωση κριτηρίων επιλογής, αναφέρεται μόνο στα κριτήρια των όρων 2.2.5 και 2.2.6, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η στήριξη σε τρίτο για τα ως άνω προσόντα του όρου 2.2.7.1 και άρα, ο προσφέρων να πρέπει, όσον αφορά τα υπό Α ανωτέρω απαιτούμενα, να τα διαθέτει ο ίδιος αυτοπροσώπως, όσον αφορά τα υπό Γ εξάλλου, που αναφέρονται στο εργοστάσιο παραγωγής του υπό προμήθεια αγαθού, ούτως ή άλλως δεν δύναται να νοηθεί στήριξη σε τρίτο και θα πρέπει να τα κατέχει ο ίδιος ο παραγωγός και αυτό πέραν του ότι, δεν συνιστούν αληθώς κριτήρια επιλογής, ήτοι προσόντα που αφορούν καταρχήν το πρόσωπο και την επιχείρηση του προσφέροντα (Απόφαση ΑΕΠΠ 237/2018 ενδεικτικά), αλλά ως προσόντα του παραγωγού, αναφέρονται στο ίδιο το αγαθο και επομένως, επί της ουσίας οι υπό 2.2.7.1.Γ απαιτήσεις δεν συνιστούν κριτήρια επιλογής, αλλά τεχνικές προδιαγραφές, ασχέτως της θέσης τους εντός του όρου 2.2.7.1, ομού μετά των προσόντων προσφέροντος. Επομένως, όπως βάσιμα ο προσφεύγων ισχυρίζεται στον υπό Ζ λόγο του, τα ίδια προσόντα που πρέπει να δηλωθούν κατά τους όρους 2.2.7.2 που μάλιστα περιλαμβάνει ειδική μνεία περί της δήλωσης των οικείων πιστοποιήσεων στο ΕΕΕΣ του και 2.2.9.1, στο ΕΕΕΣ και πρέπει κατά τους όρους 2.2.9.2.B5 και 3.2 να αποδειχθούν με προσκόμιση των οικείων πιστοποιητικών με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, θα πρέπει να υποβληθούν, είτε αφορούν μάλιστα τον προσφέροντα είτε τον παραγωγό εξ όσων αναφέρει ο ως άνω όρος 2.2.7.1 και το ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 της Μελέτης 10/2020 ως μέρος της τεχνικής προσφοράς. Ούτως, αφενός

όσον αφορά τα αληθή κριτήρια επιλογής, ήτοι τα ζητούμενα πιστοποιητικά και πρότυπα προσφέροντος, καταργείται ο κατά το άρ. 79 Ν. 4412/2016 κανόνας της προκαταρκτικής απόδειξης, αφετέρου, όσον αφορά τα εκ των ανωτέρω στοιχεία που αφορούν τον παραγωγό και συνιστούν επομένως, τεχνικές προδιαγραφές, μέρος της τεχνικής προσφοράς καθίσταται μέρος της δήλωσης στο ΕΕΕΣ και αντικείμενο δικαιολογητικών κατακύρωσης και τούτο, ενώ οι όροι 2.2.7.2, 2.2.9.1, 2.2.9.2.B5 και 3.2 αντιφάσκουν με τους όρους της Μελέτης, αφού οι μεν ζητούν τα ίδια στοιχεία ως αντικείμενο προκαταρκτικής απόδειξης με ΕΕΕΣ κατά την προσφορά και εν συνεχεία με οριστική απόδειξη στο πλαίσιο των δικαιολογητικών κατακύρωσης, οι δε ζητούν πάλι τα ίδια ως αντικείμενο της τεχνικής προσφοράς. Ουδόλως αναιρείται η παρανομία των ανωτέρω από το γεγονός ότι η αναθέτουσα το πρώτον δια των Απόψεων προτεραιοποιεί το ΚΕΦ. 3 ΜΕΛΕΤΗΣ σε σχέση με τους λοιπούς όρους ως προς το τι ζητείται να υποβληθεί με την τεχνική προσφορά, ενώ μάλιστα αφενός αυτές ούτε εκ του αρμοδίου για τη σύνταξη διακήρυξης και τροποποιήσεων αυτής οργάνου, ήτοι της Οικονομικής Επιτροπής προέρχονται ούτε δημοσιεύθηκαν στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού και άλλωστε, κοινοποιήθηκαν μόλις την 24-9-2020 με καταληκτικό χρόνο υποβολής την 28-9-2020 και άρα, κατόπιν του απωτάτου κατ' άρ. 60 παρ. 3 Ν. 4412/2016 διαστήματος των 6 πλήρων ημερών πριν τη λήξη υποβολής προσφορών, η υπέρβαση του οποίου (ήτοι η τροποποίηση ή αποσαφήνιση της διακήρυξης που επέρχεται μετά από αυτό το σημείο) συνεπάγεται ανενέργεια της οικείας τροποποίησης ή αποσαφήνισης, εφόσον δεν παραταθεί ο καταληκτικός χρόνος υποβολής προσφορών. Τα ανωτέρω ενώ, αν γίνει δεκτός ο ισχυρισμός της αναθέτουσας ότι η Μελέτη λειτουργεί συμπληρωματικά ως προς τους όρους της οικείας διακήρυξης, τότε δεν εξηγείται πως αυτή υπερτερεί των τελευταίων, που είναι σαφείς και ορίζουν τις οικείες απαιτήσεις ως προσόντα δηλούμενα στο ΕΕΕΣ και αποδεικνυόμενα οριστικά με δικαιολογητικά κατακύρωσης και όχι με την προσφορά, με συνέπεια ούτε δια των Απόψεων να αίρεται σε κάθε περίπτωση η οικεία αντίφαση. Συνεπώς, εκτός του ότι μέρος της τεχνικής προσφοράς καθίσταται αντικείμενο δικαιολογητικών κατακύρωσης και δήλωσης στο ΕΕΕΣ και κριτήρια επιλογής τρέπονται σε αντικείμενο τεχνικής προσφοράς, συγχρόνως οι ως άνω απαιτήσεις είναι και μεταξύ τους αντιφατικές, δημιουργώντας πρόδηλη ασάφεια και σύγχυση ως προς τον τρόπο υποβολής προσφοράς και τα στοιχεία που πρέπει να υποβληθούν με αυτή και άρα, ανεξαρτήτως των άλλων λόγων, οι ως άνω όροι είναι ακυρωτέοι. Σε κάθε περίπτωση, όσον αφορά την απαίτηση για ISO 50001 και δη, όσον

αφορά τον ίδιο τον προσφέροντα, αλλά συγχρόνως και τον παραγωγό, προκύπτει ότι το ως άνω πρότυπο αφορά πιστοποίηση περί συστήματος διαχείρισης ενέργειας, ενώ το νυν συμβατικό αντικείμενο αφορά προμήθεια υλικών για τη βελτίωση των αθλητικών εγκαταστάσεων της αναθέτουσας. Όπως δε έχει κριθεί επί ακριβώς ίδιας απαίτησης σε διαγωνισμό με ίδιας φύσης αντικείμενο (Απόφαση ΑΕΠΠ 1018/2020, σκ. 24-29), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 82 του ν. 4416/2016, που διέπουν την επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να απαιτούν την προσκόμιση πιστοποιητικών που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, δηλαδή καθίσταται εν προκειμένω, καταρχήν, νόμιμη η απαίτηση προσκόμισης σχετικών πιστοποιητικών η οποία ωστόσο θα πρέπει να συνάδει με τις γενικές αρχές του άρθρου 18 ν. 4412/2016. Οι αρχές, εξάλλου, της σχετικότητας, αναλογικότητας και αντικειμενικής σύνδεσης των όρων της σύμβασης με το αντικείμενο και τον σκοπό της σύμβασης πρέπει να ερμηνεύονται και υπό το πρίσμα της προστασίας του αποτελεσματικού, βιώσιμου και ουσιώδη ανταγωνισμού. Κατά συνέπεια, οι απαιτήσεις εκτέλεσης μιας υπηρεσίας, ακόμη και αν καταρχήν παρίστανται ως θεμιτές, δεν θα πρέπει να διατυπώνονται με τρόπο τέτοιο, ώστε να αποκλείουν υποψηφίους αναδόχους, οι οποίοι υπό άλλη, ομοίως επαρκή για τη διασφάλιση του επιδιωκόμενου σκοπού, διατύπωση, θα μετείχαν, τονώνοντας έτσι τον ανταγωνισμό. Με τα ίδια κριτήρια, τέλος, της σχετικότητας με το αντικείμενο της σύμβασης και της αναλογικότητας πρέπει να επιλέγεται και η υποχρεωτική επί ποινή αποκλεισμού απαίτηση οι διαγωνιζόμενοι να διαθέτουν και να προσκομίζουν πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά τη διατύπωση του άρθρου 82 του ν. 4412/2016 οι αναθέτουσες αρχές μπορούν και να μην απαιτούν κανένα τέτοιο πιστοποιητικό. Εν πάση περιπτώσει οι σχετικές απαιτήσεις πρέπει να σχετίζονται με την ορθή και αποτελεσματική εκτέλεση της σύμβασης και να είναι συναφείς ποσοτικά και ποιοτικά με το αντικείμενο αυτής. Κατά τη δε επιλογή σε επίπεδο κατάρτισης διακήρυξης των τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων, η αναθέτουσα αρχή πρέπει να προτιμά κριτήρια επιλογής που της επιτρέπουν να καθορίσει κατά πόσον ένας προσφέρων έχει την απαιτούμενη ικανότητα για τη συγκεκριμένη σύμβαση παρά τις γενικές ικανότητες των προσφερόντων (βλ. ειδικά την παρ. 4.1 του «Ευρωπαϊκού Κώδικα βέλτιστων πρακτικών που διευκολύνει την πρόσβαση των ΜΜΕ στις δημόσιες συμβάσεις» καθώς και την Κατευθυντήρια Οδηγία 13 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ με θέμα «Κριτήρια ποιοτικής επιλογής δημοσίων συμβάσεων και έλεγχος καταλληλότητας»). Τα

δε κριτήρια ποιοτικής επιλογής, όπως και οι τεχνικές προδιαγραφές διαμορφώνονται με γνώμονα τις αρχές της αναλογικότητας και της χρηστής δημοσιονομικής διοίκησης στα πλαίσια του ελεύθερου και αποτελεσματικού ανταγωνισμού (βλ. και A.S. Graelis, Public Procurement and the EU Competition Rules (Hart 2015, 2η εκδ.) 6.II.A.vii) και κρίνονται με βάση την συγκεκριμένη υπό ανάθεση σύμβαση και όχι in abstracto (Βλ.κατ' αναλογία Δ. Ράικο, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Β' έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2017, σελ. 410 επ.). Εν προκειμένω, στον επίσημο διαδικτυακό τόπο του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (International Organization for Standardization, [https://https://www.iso.org/standard/51297.html](https://www.iso.org/standard/51297.html)), αναφέρεται ότι το πρότυπο ISO 50001:2011 "Συστήματα Διαχείρισης Ενέργειας (EnMS) – Απαιτήσεις και οδηγίες εφαρμογής" αποτελεί το ειδικό πλαίσιο προδιαγραφών που αναπτύχθηκε από το Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO) για τον σχεδιασμό και την πιστοποίηση συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης. Το πρότυπο ISO 50001:2011 καθορίζει τις απαιτήσεις για το σχεδιασμό, την εφαρμογή και παρακολούθηση ενός συστήματος ενεργειακής διαχείρισης, του οποίου σκοπός είναι το να παρέχεται η δυνατότητα στην επιχείρηση – στον οργανισμό, να ακολουθεί μια συστηματική προσέγγιση για την επίτευξη διαρκούς βελτίωσης της ενεργειακής επίδοσης, η οποία συνίσταται επιμέρους, στην ενεργειακή αποδοτικότητα, την ενεργειακή ασφάλεια, τη βελτιούμενη χρήση ενέργειας και τη βελτίωση στην κατανάλωση ενεργειακών πόρων. Το πρότυπο, λοιπόν, έχει ως στόχο να βοηθήσει τους οργανισμούς να επιτύχουν σταθερά, μείωση στην ενεργειακή κατανάλωση, και ως εκ τούτου στο ενεργειακό τους κόστος και τις εκπομπές αερίων που ενοχοποιούνται για το "φαινόμενο του θερμοκηπίου". Το διεθνές πρότυπο ISO 50001 δημοσιεύθηκε από τον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης ISO, τον Ιούνιο του 2011, και προσαρμόζεται στις ανάγκες και τα χαρακτηριστικά κάθε οργανισμού, ανεξαρτήτως μεγέθους, τομέα δραστηριοποίησης και της γεωγραφικής του εγκατάστασης. Το σύστημα αναπτύχθηκε βασιζόμενο στα πρότυπα ISO 9001 Quality Management System (QMS) και ISO 14001 Environmental Management System (EMS), με την προσθήκη σημαντικών παραμέτρων όπως η βελτίωση της «Ενεργειακής Διαχείρισης Συστήματος» καθώς και η «Ενεργειακή Απόδοση». Χαρακτηριστικό είναι πως η βελτίωση της ποιότητας και της περιβαλλοντικής επίδοσης της επιχείρησης από τα αναφερόμενα στον ως άνω ιστότοπο δεν απορρέουν ως απαίτηση από το πρότυπο ISO 50001. Οργανισμοί όλων των τύπων και μεγεθών, επιδιώκουν ολοένα και περισσότερο τη μείωση των ενεργειακών αναγκών τους. Αυτή η επιδίωξη μείωσης οδηγείται, συχνότερα, από την ανάγκη ή το στόχο.

Εξάλλου, από τον επίσημο ιστότοπο www.esyd.gr, προκύπτει ότι οι διαπιστευμένοι φορείς πιστοποίησης αναφέρουν τα κάτωθι ως επίσημο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διαπίστευσης (βλ. ενδεικτικά Παράρτημα Α18/9 του Πιστοποιητικού Αρ.... ΕΠΙΣΗΜΟ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ της ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗΣ της ... ως Φορέα Πιστοποίησης Συστημάτων Ενεργειακής Διαχείρισης κατά το πρότυπο ISO 50001:2018). Τεχνική Περιοχή Περιγραφή Βιομηχανία – ελαφρά και μεσαία Μονάδες παραγωγής ενδιάμεσων και τελικών καταναλωτικών προϊόντων Βαρεία Βιομηχανία Παραγωγικές μονάδες εντάσεως κεφαλαίου που καταναλώνουν μεγάλες ποσότητες πρώτων υλών και ενέργειας Κτίρια Συνήθη εμπορικά κτίρια Συγκροτήματα Κτιρίων Κτίρια με λειτουργίες που απαιτούν ειδική εμπειρογνωμοσύνη, λόγω της πολυπλοκότητας των ενεργειακών πηγών και των χρήσεων Μεταφορές Συστήματα ή μέσα για τη μεταφορά προσώπων και φορτίων/εμπορευμάτων Παροχή Ενέργειας Παραγωγή ενέργειας (συμπαραγωγή, ηλεκτρική ενέργεια, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας) και μεταφορά-διανομή. Το προκείμενο αντικείμενο δεν έχει καμία σχέση με τα ανωτέρω ούτε η εκ μέρους του προμηθευτή υλικών τήρηση διαδικασιών μείωσης κατανάλωσης ενέργειας στην προμηθευτική του επιχείρηση έχει οιαδήποτε σχέση με οποιοδήποτε προσποριζόμενο όφελος για την αναθέτουσα, που απλά θα προμηθευτεί υλικά, χωρίς να εισφέρεται οιοδήποτε πλεονέκτημα στο συμβατικό αντικείμενο και τον εξ αυτού επιδιωκόμενο σκοπό, με τον οποίο η ως άνω απαίτηση είναι ασύνδετη και άρα, δυσανάλογη και αδικαιολόγητη. Πολλώ δε μάλλον όταν η προμήθεια τέτοιων υλικών, εκτός του ότι δεν υπάγεται προφανώς στην παραπάνω λίστα σχετικών ενεργοβόρων δραστηριοτήτων που αποτελούν πεδίο εφαρμογής του ως άνω πιστοποιητικού και προτύπου ούτε συνιστά κάποια ενεργοβόρα δραστηριότητα ούτε ενέχει κάποια ενεργειακή κατανάλωση ούτε άλλωστε, το αν ο προσφέρων στο πλαίσιο της δικής του επιχείρησης καταναλώνει ενέργεια, έχει οποιαδήποτε σχέση με το ίδιο το υλικό και αγαθό που θα προμηθεύσει στην αναθέτουσα ούτε μειώνει την ενεργειακή κατανάλωση των εγκαταστάσεων της αναθέτουσας, όπου το αγαθό θα τοποθετηθεί ούτε έχει εν τέλει σχέση με οιοδήποτε προσόν που ο προσφέρων θα επιστρατεύσει για την εκτέλεση εκ μέρους του της σύμβασης ούτε με οιοδήποτε τεχνικό χαρακτηριστικό του ίδιου του αγαθού και όποιου εξ αυτού προκύπτοντος οφέλους της αναθέτουσας (δηλαδή, η ως άνω πιστοποίηση είτε αφορά τον προσφέροντα είτε τον παραγωγό δεν έχει την έννοια ότι το αγαθό που ο πρώτος εμπορεύεται και ο δεύτερος κατασκευάζει συμβάλλει τυχόν σε μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης από την αναθέτουσα και την εγκατάσταση όπου θα

χρησιμοποιηθεί ούτε έχει κάποια σχέση με τη χρήση και τις ιδιότητες που φέρει το αγαθό). Για τους ίδιους λόγους, άλλωστε η ίδια ακριβώς απαίτηση είναι αδικαιολόγητη και ασύνδετη και όσον αφορά τον παραγωγό του αγαθού, αφού ούτε η παραγωγή τέτοιου υλικού συνιστά κατά τα ως άνω σχετική καλυπτόμενη και ευλόγως συνδεόμενη με τέτοιο πρότυπο, δραστηριότητα ούτε η εκ μέρους του κατανάλωση ενέργειας σχετίζεται με την κατανάλωση ενέργειας εκ του ιδίου του αγαθού ούτε συνδέεται με οιοδήποτε όφελος για το συμβατικό αντικείμενο, την ενεργειακή κατανάλωση εκ μέρους της αναθέτουσας, τον τυχόν ενεργοβόρο χαρακτήρα του αγαθού και τη χρήση του αγαθού στο πλαίσιο των εγκαταστάσεων της αναθέτουσας, όπου θα τοποθετηθεί. Επομένως, ουδεμία αναλογικότητα υφίσταται στην απαίτηση της εν λόγω πιστοποίησης ούτε όσον αφορά τον παραγωγό ούτε όσον αφορά τον προσφέροντα, ως προς το αντικείμενο της εν θέματι σύμβασης κατ' αποδοχή των σχετικών ισχυρισμών του προσφεύγοντος. Τούτου δοθέντος και κατά τα ειδικώς κριθέντα στην σκέψη 13 της παρούσας, προκύπτει ότι οι επίμαχες προβλέψεις της διακήρυξης ελέγχονται από της απόψεως της τηρήσεως του εγχώριου κι ενωσιακού δικαίου και περαιτέρω της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και της αρχής της αναλογικότητας (βλ. ΣτΕ 9/2015 (ΑΣΦ), Ε.Α. 415/2014, 354/2014, 257/2010) και τυγχάνουν ακυρωτέες καθώς είναι αδικαιολόγητος ο περιορισμός του ανταγωνισμού που εισάγει η εν θέματι πρόβλεψη λειτουργώντας ως κριτήριο αποκλεισμού από την ανάθεση, εφόσον από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι δεν συνδέεται με το αντικείμενο της σύμβασης (πρβλ. σημ. 46 Προοιμίου Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, βλ. και ΔΕΕ, απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2002, C-513/99 Concordia, Συλλογή 2002, σ. I-7213, σκέψεις 59 και 65, απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 2003, C-448/01 Wienstrom, Συλλογή 2003, σ. I4527, σκέψη 34), παραβιάζει αρχές του ενωσιακού δικαίου, όπως της ίσης μεταχείρισης (ΔΕΕ, απόφαση της 12ης Μαρτίου 2015, C-538/13 eVigilo, Ηλεκτρ. Συλλογή ECLI:EU:C:2015:166, σκέψη 33, απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, C-496/99 P, Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, Συλλογή 2004,σ. I3801, σκέψη 110, απόφαση 6ης Νοεμβρίου 2014, C-42/13 Cartiera dell' 5 Adda, Ηλεκτρ. Συλλογή EU:C:2014:2345, σκέψη 44, απόφαση της 10ης Μαΐου 2012, C-368/10 Επιτροπή κατά Βασιλείου Κάτω Χωρών, Ηλεκτρ. Συλλογή ECLI:EU:C:2012:284, σκέψη 87 και Προτάσεις Γεν. Εισαγγελέως Kokkot στην ίδια υπόθεση, σημ. 104). Τα ίδια εξάλλου και αντίστοιχα προβλέπονται και από το άρ. 54 παρ. 1-2 Ν. 4412/2016, περί των τεχνικών προδιαγραφών, προς απόδειξη των οποίων ζητούνται και τα κατ' άρ. 55 σήματα και οι

κατ' άρ. 55 εκθέσεις δοκιμών, οι οποίες τεχνικές προδιαγραφές πρέπει να «1. ... συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της...2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό.», ως υλοποίηση εξάλλου της γενικής αρχής του άρ. 18 παρ. 1 Ν. 4412/2016 περί προστασίας του υγιούς και ανόθευτου ανταγωνισμού και ίσης μεταχείρισης. Άλλωστε, η καταχρηστικότητα της απαίτησης καθίσταται αν μη τι άλλο προφανέστερη, από το γεγονός ότι ενώ η σύμβαση αφορά εκτός του ταρτάν και ένα πλήθος άλλων υλικών, όπως χλοοτάπητα, αμμοχάλικο, φωτιστικά, εστίες και περιφράξεις, η παραπάνω απαίτηση τίθεται αποκλειστικά για τον παραγωγό ειδικώς του ταρτάν και όχι για κανένα άλλο παραγωγό οιοδήποτε άλλου εκ των υλικών που αφορά η νυν προμήθεια, πράγμα που καταδεικνύει και το αβάσιμο των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της αναθέτουσας, χωρίς να προκύπτει γιατί ειδικώς το ταρτάν πρέπει να έχει παραγωγό ειδικώς πιστοποιημένο στην ενεργειακή κατανάλωση (παραγωγής ταρτάν) και όχι αντίστοιχα τα φωτιστικά ή ο συνθετικός χλοοτάπητας. Επιπλέον, κατά το ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Α Παράρτημα VII Ν. 4412/2016 ως αποδεκτό αντικείμενο τεχνικής προδιαγραφής, άρα και προσόντος παραγωγού ενός προμηθευόμενου αγαθού (όπως εν προκειμένω όπου το ως άνω προσόν απαιτείται και για τον προσφέροντα και για τον παραγωγό του συγκεκριμένου ειδικώς υλικού), ορίζεται «όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών: η προδιαγραφή που περιέχεται σε έγγραφο το οποίο προσδιορίζει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, όπως τα επίπεδα ποιότητας, τα επίπεδα της περιβαλλοντικής και κλιματικής επίδοσης, ο σχεδιασμός για όλες τις απαιτήσεις (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης για τα άτομα με αναπηρία), και η αξιολόγηση της συμμόρφωσης, της καταλληλότητας, της χρήσης του προϊόντος, της ασφάλειας ή των διαστάσεών του, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων που ισχύουν για το προϊόν όσον αφορά την ονομασία πώλησης, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση και την επίθεση ετικετών, τις οδηγίες για τους χρήστες, τις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του αγαθού ή της υπηρεσίας, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης», η δε ανωτέρω απαίτηση δεν συνέχεται με τίποτα από τα ανωτέρω και δεν αποτυπώνει καν οιαδήποτε ιδιότητα στο αγαθό του ταρτάν. Και τα παραπάνω ισχύουν, επιπλέον του

ότι η διακήρυξη στο άρ. 2.2.7.1.A και Γ απαιτεί και για τον προσφέροντα και για τον παραγωγό ταρτάν ISO 9001 για διαχείριση ποιότητας και 14001 για περιβαλλοντική διαχείριση, το οποίο αν μη τι άλλο προσφέρει διασφάλιση επαρκή όσον αφορά την τήρηση περιβαλλοντικών μέτρων προστασίας και από τον παραγωγό, αλλά και από τον ανάδοχο της νυν σύμβασης στην εκτέλεση του νυν έργου. Άλλωστε, αλυσιτελώς η αναθέτουσα επικαλείται για να δικαιολογήσει τον όρο ότι περιλαμβάνει φυσικό αντικείμενο και για φωτιστικά, αφού πρώτον, ουδόλως η ως άνω απαίτηση τέθηκε για τα φωτιστικά και τον παραγωγό τους, αλλά για τον παραγωγό ταρτάν και δεύτερον, ούτως ή άλλως το ως άνω πρότυπο 50001 δεν αφορά την ενεργειακή κατανάλωση του αγαθού (φωτιστικού ή ταρτάν) αλλά την ενεργειακή κατανάλωση της επιχείρησης που παράγει το αγαθό, πράγμα όλως άσχετο με τα ίδια τα χαρακτηριστικά του αγαθού. Εξάλλου, όλως αβάσιμος προκύπτει ο ισχυρισμός περί της ίδιας απαίτησης για τον προσφέροντα, περί του ότι θα χρησιμοποιήσει τεχνολογικό εξοπλισμό που καταναλώνει ενέργεια, αφού πρώτον κατά τα προεκτεθέντα, ουδόλως η τοποθέτηση των σχετικών υλικών της νυν σύμβασης υπάγεται σε κάποια ενεργοβόρα δραστηριότητα και δη, στις παραπάνω περιγραφόμενες που συνιστούν κατεξοχήν πεδίο εφαρμογής του ως άνω προτύπου και δεύτερον, ούτε εκ της διακήρυξης προκύπτει κάποια απαίτηση χρήσης ιδιαιτέρως ή έστω σημαντικά ενεργοβόρου εξοπλισμού πλην απλών εργαλείων διάστρωσης και γραμμογράφησης χλοοτάπητα και ελαστικού ταρτάν, ως και συναρμολόγησης έτοιμων τμημάτων περίφραξης, ενώ άλλωστε ούτε η αναθέτουσα επικαλείται οιονδήποτε τέτοιο τεχνολογικό εξοπλισμό τοποθέτησης που έχει τέτοια ενεργειακή κατανάλωση, ώστε να δικαιολογήσει τον ως άνω ασύνδετο με το αντικείμενο της σύμβασης όρο, έστω για τον προσφέροντα. Άλλωστε, τονίζεται πως δεδομένου ότι η σύμβαση προκηρύχθηκε ως προμήθειας αγαθών και όχι έργου, είναι εύλογο να μην αναμένεται καμία εργασίας κατασκευής τεχνικού έργου και σύνθετης δόμησης από τον ανάδοχο, που τυχόν θα δικαιολογούσε τέτοιες αυξημένες απαιτήσεις κατανάλωσης ενέργειας κατά περίπτωση και αν όντως έπρεπε να χρησιμοποιήσει ενεργοβόρα μηχανήματα, παρά ένεκα και της φύσης της σύμβασης δεν προβλέπεται παρά ο ανάδοχος να προβεί σε απλή τοποθέτηση και εγκατάσταση έτοιμων αγαθών. Άλλωστε, αν ο στόχος των ως άνω απαιτήσεων ήταν η προστασία του περιβάλλοντος, η αναθέτουσα δύνατο να ζητήσει, όπως και όντως σωρευτικά με τα ανωτέρω ζήτησε και για τον παραγωγό ταρτάν και για τον προσφέροντα, αλλά και για τον κατασκευαστή φωτιστικών και για τον κατασκευαστή συνθετικού χλοοτάπητα, χωρίς να προκύπτει εν

τέλει η ειδική ανάγκη που απαιτούσε πέραν του ήδη ζητούμενου για τους ανωτέρω ISO 14001 περί διαχείρισης και μέτρων περιβαλλοντικής προστασίας, επιπλέον και πιστοποίησης συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης για τον προσφέροντα και ειδικώς εκ των παραγωγών, αυτού του ταρτάν. Τα ως άνω δεν αναιρούνται από το ότι η διακήρυξη δέχεται ισοδύναμο ή νεότερο πρότυπο για τις ίδιες απαιτήσεις, αφού η παρανομία και το αδικαιολόγητο του καταρχήν ζητούμενου συνεπάγεται αναγκαία παρανομία και αδικαιολόγητο και του ισοδύναμου ή νεότερου, που εξάλλου ακριβώς προβλέπονται για την απόδειξη του ίδιου περιεχομένου με αυτό που αφορά το καταρχήν ζητούμενο και πρέπει να αποδεικνύουν τα ίδια με αυτό. Συνεπώς, δεδομένου, ότι κατά τα ειδικώς κριθέντα στην παρούσα σκέψη οι εν λόγω απαιτήσεις του όρου 2.2.7.1.A και Γ, του όρου 2.2.9.2.B5 και της Μελέτης, ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3, δεν συμμορφώνονται με τα άρ. 75 και 54 επ. Ν.4412/2016 και άρα, είναι ακυρωτές κατ' αποδοχή των οικείων ισχυρισμών του λόγου Α της προσφυγής.

4. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, οι ως άνω όροι 2.2.7.1. Α και Γ, 2.2.9.2.B5 και το ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 της ΜΕΛΕΤΗΣ της διακήρυξης, απαιτούν τόσο για τον προσφέροντα όσο και για τον παραγωγό των υλικών ταρτάν πιστοποίηση ISO 37001 σχετικά με την καταπολέμηση της δωροδοκίας και της διαφθοράς (βλ. και Απόφαση ΑΕΠΠ 1018/2020), προκύπτει ότι στον επίσημο διαδικτυακό τόπο του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (International Organization for Standardization, <https://www.iso.org/standard/...html>) αναφέρεται ότι «το ISO 37001/2016, καθορίζει απαιτήσεις και παρέχει οδηγίες για τη δημιουργία, την εφαρμογή, τη συντήρηση, τον έλεγχο και τη βελτίωση ενός συστήματος διαχείρισης της δωροδοκίας. Το σύστημα μπορεί να είναι αυτόνομο ή μπορεί να ενσωματωθεί σε ένα συνολικό σύστημα διαχείρισης. Το ISO 37001/2016 αντιμετωπίζει τα ακόλουθα σε σχέση με τις δραστηριότητες του οργανισμού: · Δωροδοκία στον δημόσιο, ιδιωτικό και μη κερδοσκοπικό τομέα, · Δωροδοκία από τον οργανισμό, Δωροδοκία από το προσωπικό του οργανισμού που ενεργεί για λογαριασμό του οργανισμού ή προς όφελός του, Δωροδοκία από επιχειρηματικούς συνεργάτες του οργανισμού που ενεργεί για λογαριασμό του οργανισμού ή προς όφελός του, Δωροδοκία του οργανισμού, Δωροδοκία του προσωπικού του οργανισμού σε σχέση με τις δραστηριότητες του οργανισμού, Δωροδοκία των επιχειρηματικών συνεργατών του οργανισμού σε σχέση με τις δραστηριότητες του οργανισμού, · Άμεση και έμμεση δωροδοκία (π.χ. δωροδοκία που προσφέρεται ή γίνεται αποδεκτή μέσω ή από τρίτο μέρος). Το ISO 37001/ 2016 ισχύει

μόνο για δωροδοκία. Καθορίζει απαιτήσεις και παρέχει καθοδήγηση για ένα σύστημα διαχείρισης που έχει σχεδιαστεί για να βοηθά έναν οργανισμό να αποτρέψει, να εντοπίζει και να ανταποκρίνεται στη δωροδοκία και να συμμορφώνεται με τους νόμους κατά της δωροδοκίας και τις εθελοντικές δεσμεύσεις που ισχύουν για τις δραστηριότητές του. Το ISO 37001/ 2016 δεν αφορά συγκεκριμένα τις απάτες, τα καρτέλ και άλλα αδικήματα κατά της εμπιστοσύνης / του ανταγωνισμού, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή άλλες δραστηριότητες που σχετίζονται με διεφθαρμένες πρακτικές, παρόλο που ένας οργανισμός μπορεί να επιλέξει να επεκτείνει το πεδίο του συστήματος διαχείρισης ώστε να συμπεριλάβει τέτοιες δραστηριότητες. Οι απαιτήσεις του ISO 37001: 2016 είναι γενικές και προορίζονται να ισχύουν για όλους τους οργανισμούς (ή τμήματα ενός οργανισμού), ανεξάρτητα από τον τύπο, το μέγεθος και τη φύση της δραστηριότητας και ανεξάρτητα από το δημόσιο, ιδιωτικό ή μη κερδοσκοπικό τομέα». Η επίμαχη απαίτηση της διακήρυξης περί τήρησης «Συστήματος Διαχείρισης Καταπολέμησης της Δωροδοκίας», και η επακόλουθη απόδειξη πλήρωσης της δια της προσκόμισης Συστήματος Διαχείρισης Καταπολέμησης της Δωροδοκίας σύμφωνα με το πρότυπο ISO 37001 : 2016, ή ισοδύναμο ή μεταγενέστερο αυτού, αφορά σε γενικές απαιτήσεις σύμφωνα με τα αναγραφόμενα ακριβώς ανωτέρω και παρέχει οδηγίες για τη δημιουργία, την εφαρμογή, τη συντήρηση, τον έλεγχο και τη βελτίωση ενός συστήματος διαχείρισης της δωροδοκίας, δηλαδή δεν προκύπτει ποια είναι η ειδική σχέση με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, όπως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, ούτε βέβαια η αναθέτουσα αρχή αιτιολογεί νομίμως την οικεία απαίτηση, η οποία δεν τελεί σε συνάφεια με το αντικείμενο της προκείμενης σύμβασης ούτε όμως η αναθέτουσα τυχόν επικαλείται ότι συγκεκριμένα σε διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων του αυτού αντικειμένου με το προκείμενο, έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα δωροδοκίας, ώστε να κριθεί ότι η εν λόγω απαίτηση, την οποία θέσπισε κατ' ενάσκηση της διακριτικής ευχέρειας της δεν τελεί σε δυσαναλογία με τον επιδιωκόμενο στόχο που είναι η τόνωση του ανταγωνισμού. Εξάλλου, το γεγονός πως η κατοχή του εν λόγω προτύπου συμβάλλει στην αποτροπή συνθηκών κατά τη λειτουργία των οικονομικών φορέων που ευνοούν την ανάπτυξη πρακτικών δωροδοκίας, ως ενός από τα βασικά εγκλήματα διαφθοράς, αφορά στο σύνολο των δημοσίων συμβάσεων και όχι ειδικά τις επίμαχες συμβάσεις, ώστε να αιτιολογείται η εν λόγω απαίτηση στη συγκεκριμένη σύμβαση, πέραν της απαίτησης περί μη ύπαρξης αμετάκλητης δικαστικής απόφαση για την τέλεση του αδικήματος της δωροδοκίας, που εξάλλου αποτελεί λόγο αποκλεισμού

κατά τον όρο 2.2.3.1 της διακήρυξης. Άλλωστε, η καταχρηστικότητα της απαίτησης καθίσταται αν μη τι άλλο προφανέστερη, από το γεγονός ότι ενώ η σύμβαση αφορά εκτός του ταρτάν και ένα πλήθος άλλων υλικών, όπως χλοοτάπητα, αμμοχάλικο, φωτιστικά, εστίες και περιφράξεις, η παραπάνω απαίτηση τίθεται αποκλειστικά για τον παραγωγό ειδικώς του ταρτάν και όχι για κανένα άλλο παραγωγό οιοδήποτε άλλου εκ των υλικών που αφορά η νυν προμήθεια, πράγμα που καταδεικνύει και το αβάσιμο των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της αναθέτουσας, με αποτέλεσμα εξάλλου να μην προκύπτει γιατί τυχόν το ζήτημα του κινδύνου διαφθοράς και δωροδοκίας να αφορά μόνο τον παραγωγό του συγκεκριμένου υλικού ταρτάν και όχι τους παραγωγούς των λοιπών αγαθών που συνιστούν κοινό αντικείμενο προμήθειας, μαζί με το ταρτάν και αυτό ενώ η παραπάνω απαίτηση, όσον αφορά τον παραγωγό δεν έχει καμία σχέση με το αποδεκτό αντικείμενο τεχνικής προδιαγραφής, όπως αυτό ορίζεται από το ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Α Παράρτημα VII Ν. 4412/2016, βλ. ανωτέρω σκ. 3. Οι δε ισχυρισμοί της αναθέτουσας περί αποτροπής δωροδοκίας διαφθοράς είναι όλως άοριστοι και γενικόλογοι αφού άλλωστε ούτε εξηγεί πώς το ως άνω πρότυπο τυχόν παρέχει μεγαλύτερες διασφαλίσεις σε σχέση με τους λόγους αποκλεισμού της διακήρυξης, αλλά και τις οικείες προβλέψεις του Ποινικού Κώδικα στο πλαίσιο μάλιστα μιας ευνομούμενης πολιτείας όπως η Ελληνική με ισχυρούς δικαστικούς και διοικητικούς θεσμούς ούτε εξηγεί ότι τυχόν ειδικώς όσον αφορά το συγκεκριμένο αντικείμενο της συμμετοχής σε διαγωνισμούς προμήθειας αγαθών για υλικά αθλητικών εγκαταστάσεων και επιπλέον, αφού η απαίτηση αφορά και τον παραγωγό ταρτάν, την παραγωγή ειδικώς ταρτάν, υπάρχει σοβαρό φαινόμενο δωροδοκίας και διαφθοράς και τούτο ενώ άλλωστε, ουδόλως θα συνδιαλλαγεί με τον παραγωγό ταρτάν που απλά πωλεί σε ευρύτερο παγκόσμιο κοινό προμηθευτών τα προϊόντα του, μεταξύ των οποίων και σε έναν προσφέροντα στον νυν διαγωνισμό, με αποτέλεσμα ασχέτως των άλλων, να μην προκύπτει κάποια σχέση απαίτησης του παραπάνω προτύπου για τον παραγωγό ταρτάν με τη συγκεκριμένη διαδικασία. Τα ως άνω δεν αναιρούνται από το ότι η διακήρυξη δέχεται ισοδύναμο ή νεότερο πρότυπο για τις ίδιες απαιτήσεις, αφού η παρανομία και το αδικαιολόγητο του καταρχήν ζητούμενου συνεπάγεται αναγκαία παρανομία και αδικαιολόγητο και του ισοδύναμου ή νεότερου, που εξάλλου ακριβώς προβλέπονται για την απόδειξη του ίδιου περιεχομένου με αυτό που αφορά το καταρχήν ζητούμενο και πρέπει να αποδεικνύουν τα ίδια με αυτό. Συνεπώς, ο υπό Β λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός, δεδομένου, ότι κατά τα ειδικώς κριθέντα στην παρούσα σκέψη οι εν λόγω απαιτήσεις

του όρου 2.2.7.1.A και Γ, του όρου 2.2.9.2.B5 και της Μελέτης, ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3, δεν συμμορφώνονται με τα άρ. 75 και 54 επ. Ν.4412/2016 και άρα, είναι ακυρωτέες.

5. Επειδή, όσον αφορά την απαίτηση περί ISO 26000 του προσφέροντος και του παραγωγού, προκύπτει ότι (Απόφαση ΑΕΠΠ 136/2020) το πρότυπο ISO 26000:2010 είναι ένα σύνολο οδηγιών το οποίο παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων και των οργανισμών με κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο (γνωστή και ως Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη ή ΕΚΕ - Corporate Social Responsibility ή CSR). Αυτό σημαίνει ότι ο οργανισμός ή η επιχείρηση ενεργεί με ηθικό και διαφανή τρόπο, ο οποίος συμβάλλει στην υγεία και την ευημερία της κοινωνίας. Το πρότυπο ISO 26000: 2010 παρέχει καθοδήγηση και όχι απαιτήσεις, επομένως δεν μπορεί να πιστοποιηθεί σε αντίθεση με ορισμένα άλλα γνωστά πρότυπα ISO (www.iso.org/iso-26000-social-responsibility.html). Περαιτέρω, όπως ρητά αναφέρεται στο πρότυπο (ΕΛΟΤ) ISO 26000 «Η έκδοση του προτύπου αποσκοπεί στην προαγωγή της αλληλοκατανόησης στον τομέα της κοινωνικής ευθύνης και δεν αντικαθιστά αλλά λειτουργεί συμπληρωματικά σε εργαλεία και πρωτοβουλίες για κοινωνική ευθύνη. Το ΕΛΟΤ ISO 26000 δεν αποτελεί ένα ακόμη πρότυπο συστήματος διαχείρισης, με απαιτήσεις. Δεν προορίζεται και δεν είναι κατάλληλο για πιστοποίηση ή έλεγχο. Κάθε προσφορά ή ισχυρισμός πιστοποίησης με το ISO 26000 αποτελεί παρερμηνεία των επιδιώξεων και του σκοπού και καταχρηστική εφαρμογή του (http://elot.gr/..._ell_html.aspx). Άλλωστε, όπως προκύπτει και εκ της Απόφασης ΑΕΠΠ 136/2020 «Έτι περαιτέρω τα ανωτέρω επιβεβαιώθηκαν και κατόπιν έγγραφης επικοινωνίας της Εισηγήτριας με τον ΕΛΟΤ, όπου ρητά απαντήθηκε ότι «το πρότυπο ΕΛΟΤ ISO 26000 δεν είναι πιστοποιήσιμο πρότυπο αφού δεν καθορίζει απαιτήσεις, αποτελεί Οδηγό για την κοινωνική ευθύνη των οργανισμών» αλλά και ότι «Η παρεχόμενη, από το φορέα πιστοποίησης, βεβαίωση συμμόρφωσης με το ISO 26000 δεν αποτελεί αποδεικτικό συμμόρφωσης και κατά συνέπεια, δεν δύναται να θεωρείται ισοδύναμη με το Πιστοποιητικό SA8000.-2014». Επομένως, όπως βασίμως ισχυρίζεται η αναθέτουσα αρχή και ο παρεμβαίνων η Βεβαίωση περί εφαρμογής ISO 26000:2010 την οποία κατέχει ο προσφεύγων δεν αποτελεί ισοδύναμο του εκ της Διακήρυξης απαιτούμενου πιστοποιητικού SA 8000:2008...». Περαιτέρω, η ίδια η αναθέτουσα συνομολογεί ότι το όποιο περιεχόμενο εκ της ως άνω ενημέρωσης που βεβαιώνει η παραπάνω βεβαίωση καλύπτεται από όσα ούτως ή άλλως η διακήρυξη προβλέπει σχετικά με την τήρηση του άρ. 18 Ν. 4412/2016, βλ. παρακάτω και άλλωστε προβλέπει

ο ίδιος ο νόμος, αβασίμως δε ισχυρίζεται ότι οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος είναι απορριπτέοι διότι δεν αιτήθηκε για την έκδοση της και τούτο διότι προφανώς, το γεγονός πως η βεβαίωση δεν καλύπτει κάποιο αποδεικτικό ζητούμενο συμμόρφωσης του οικονομικού φορέα ουδόλως σημαίνει ότι εκδίδεται άμεσα δια της αιτήσεως της και ατελώς με αποτέλεσμα να μην παύει να αποτελεί ένα εμπόδιο συμμετοχής και μια ουσιώδη δυσχέρεια για την υποβολή προσφοράς. Συνεπώς, η παραπάνω απαίτηση τόσο για τον προσφέροντα όσο και για τον παραγωγό είναι εξαρχής παράνομη, αφού δεν αφορά καν κατ' άρ. 82 Ν. 4412/2016 ή κατ' άρ. 54 παρ. 3 και 55-56 Ν. 4412/2016 κάποιο πρότυπο που αποδεικνύει κάποιες απαιτήσεις που τηρεί ο πιστοποιούμενος, ελεγχόμενος ως προς τη συμμόρφωση του με αυτές, αλλά ένα απλό πλαίσιο οδηγιών και συστάσεων, ως ενημερωτικός Οδηγός, η δε οικεία βεβαίωση απλά βεβαιώνει τη σχετική ενημέρωση και άρα τίποτα ουσιαστικό και συνδεδεμένο με το συμβατικό αντικείμενο δεν αποδεικνύει. Τα ως άνω δεν αναιρούνται από το ότι η διακήρυξη δέχεται ισοδύναμο ή νεότερο πρότυπο για τις ίδιες απαιτήσεις, αφού η παρανομία και το αδικαιολόγητο του καταρχήν ζητούμενου συνεπάγεται αναγκαία παρανομία και αδικαιολόγητο και του ισοδύναμου ή νεότερου, που εξάλλου ακριβώς προβλέπονται για την απόδειξη του ίδιου περιεχομένου με αυτό που αφορά το καταρχήν ζητούμενο και πρέπει να αποδεικνύουν τα ίδια με αυτό. Πολλώ δε μάλλον, όταν κατά τα ανωτέρω, το νυν ζητούμενο πρότυπο δεν είναι καν ισοδύναμο του προτύπου SA 8000 και άρα ούτε το δεύτερο είναι ισοδύναμο του πρώτου και τούτο ενώ άλλωστε, η απαίτηση για ένα πρότυπο που δεν περιέχει απαιτήσεις καθιστά άνευ αντικειμένου και την καταρχήν επιτρεπόμενη υποβολή ισοδυναμού, αφού το ισοδύναμο σκοπεύει στην απόδειξη των ίδιων απαιτήσεων με το βασικώς ζητούμενο, όμως το νυν βασικώς ζητούμενο δεν αποδεικνύει πλήρωση απαιτήσεων. Εξάλλου, επιπλέον των ανωτέρω και η ίδια η απαίτηση για το πρότυπο SA 8000, που αν μη τι άλλο πάντως αποτελεί ένα πρότυπο με απαιτήσεις που πρέπει να πληροί ο πιστοποιούμενος περί συμμορφώσεως του σε αυτές, σε αντίθεση με την ως άνω ζητούμενη, είναι από μόνη της αδικαιολόγητη και δυσανάλογη (Αποφάσεις ΑΕΠΠ 1167, 1168, 1169/2018). Τούτο διότι και το πρότυπο SA 8000 αφορά ειδικώς τις συνθήκες εργασίας και την εφαρμογή ηθικών κανόνων συμπεριφοράς στο εργασιακό περιβάλλον της επιχείρησης, με διασφάλιση σχετικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σκοπώντας σε μια παγκόσμια κοινωνικά αποδεκτή εργασιακή πρακτική κατά συμμόρφωση με τις οικείες διεθνείς συμβάσεις. Συγκεκριμένα, τα απαιτούμενα για την ως άνω πιστοποίηση, άρα και τα ληπτέα υπόψη αντικείμενα ως

και τα πιστοποιούμενα ζητήματα που αφορά, αναφέρονται σε μη χρήση παιδικής εργασίας, μη χρήση αναγκαστικής και βεβιασμένης εργασίας, μη εφαρμογή πολιτικών απαγόρευσης εξόδου από τους χώρους εργασίας, χρήσης δουλεμπορίου, διακράτησης δεδουλευμένων ή περιουσιακών στοιχείων ή προσωπικών εγγράφων του εργαζομένου προς τον σκοπό εξαναγκασμού του σε συνέχιση εργασίας, λήψη μέτρων πρόληψης εργατικών ατυχημάτων, εντοπισμό, αποφυγή και απόκριση σε εργασιακούς κινδύνους και καταγραφή εργατικών ατυχημάτων, λήψη μέτρων ατομικής προστασίας και ιατρικής περίθαλψης σε εργατικά ατυχήματα, προστασία των εγκύων και των γυναικών σε περίοδο λοχείας, αποφυγή κατανάλωσης μολυσμένου φαγητού ή ύδατος, διασφάλιση ασφαλών και μη μολυσμένων κοιτώνων, δικαίωμα εργαζομένων να εγκαταλείψουν την εργασία σε περίπτωση άμεσου κινδύνου, μη απαγόρευση του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι, των συλλογικών διαπραγματεύσεων και προστασία της συνδικαλιστικής ελευθερίας, αποφυγή διακρίσεων βάσει φυλής, εθνικότητας, κοινωνικής τάξης, θρησκείας, αναπηρίας, φύλου, ηλικίας, συμμετοχής σε συνδικαλιστικό σωματείο και πολιτικών πεποιθήσεων, κατά την πρόσληψη, αμοιβή, εκπαίδευση, προαγωγή, λήξη της σύμβασης και τη συνταξιοδότηση, αποφυγή απειλών, καταχρήσεων, εξαναγκασμών και πιέσεων ως προς την εκδήλωση ή μη εκδήλωση συγκεκριμένων ηθικών πεποιθήσεων που ανήκουν στην ατομική σφαίρα, απαγόρευση υποχρεωτικών ελέγχων εγκυμοσύνης ή παρθενίας, μεταχείριση του προσωπικού με αξιοπρέπεια και σεβασμό της αξίας τους κατά τον πειθαρχικό τους έλεγχο, αποφυγή σωματικών τιμωριών για εργασιακό παράπτωμα, απάνθρωπης και σκληρής μεταχείρισης ως και πνευματικών και σωματικών βασανιστηρίων, τήρηση της νομοθεσίας και των συλλογικών συμβάσεων εργασίας ως προς τα ωράρια εργασίας, μη υπέρβαση του κανονικού ωραίου πάνω από τις 48 ώρες εβδομαδιαίως, εθελοντική και μη υποχρεωτική και τακτική υπερωρία με συγκεκριμένα όρια, με την επιφύλαξη της νομοθεσίας ή της οικείας συλλογικής σύμβασης εργασίας, δικαίωμα ημέρας ανάπαυσης μετά από συνεχείς ημέρες εργασίας μετά εξαιρέσεων κατά την οικεία νομοθεσία, σεβασμό των ελαχίστων νόμιμων αποδοχών και του δικαιώματος σε ικανό για τον στοιχειώδη βιοπορισμό τους μισθό, την αποφυγή μειώσεων μισθού λόγω πειθαρχικού κολασμού με εξαιρέσεις, την πληρωμή υπερωριών με αμοιβή μεγαλύτερη της κανονικής, την αποφυγή κατάχρησης σχημάτων εργασίας ορισμένου χρόνου, συμβάσεων ανεξάρτητων υπηρεσιών και μαθητείας προς αποφυγή εργοδοτικών υποχρεώσεων, σαφής γνώση εκ μέρους των εργαζομένων των αποδοχών τους και πληρωμή σε μετρητά ή δια τραπεζής ή εμβασμάτων. Κατόπιν των

ανωτέρω, είναι σαφές ότι το ως άνω πρότυπο σκοπεί στην κάλυψη όλως στοιχειωδών εργοδοτικών υποχρεώσεων και εργατικών δικαιωμάτων σε παγκόσμιο επίπεδο, πράγμα που σημαίνει ότι εν πολλοίς, κατά το ως άνω περιεχόμενό του αφορά τη διασφάλιση ζητημάτων που ενδέχεται να απασχολούν κράτη με δυσμενείς συνθήκες και πρακτικές εργασίας, όπου τα οικεία δικαιώματα δεν είναι κατοχυρωμένα νομοθετικά ή η όποια κατοχύρωσή τους σε κάθε περίπτωση δεν είναι αποτελεσματική μέσω ενός ολοκληρωμένου συστήματος απονομής δικαιοσύνης και ελέγχου. Προδήλως δε, το σύνολο των ως άνω πεδίων που αφορά το παραπάνω πρότυπο είναι λυμένο και νομοθετικά κατοχυρωμένο, με πλήρη και αποτελεσματική παρεχόμενη προστασία προς τους εργαζομένους, στην Ελληνική Δημοκρατία, όπου μάλιστα μεγάλο μέρος των ανωτέρω είναι περαιτέρω και συνταγματικά κατοχυρωμένο, ενώ εξάλλου υφίσταται πλήρες, αναλυτικό και εξαντλητικό πλαίσιο εργατικής και συνδικαλιστικής νομοθεσίας και Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, που έχουν ισχύ νόμου, το οποίο πλαίσιο μεριμνά και υπερκαλύπτει τα ανωτέρω, τόσο όσον αφορά τα παρεχόμενα δικαιώματα, όσο και ιδίως, τα μέσα προστασίας των ίδιων των εργαζομένων έναντι εις βάρος τους καταχρήσεων, αλλά και ως προς τα μέσα ελέγχου και εποπτείας τήρησης των ανωτέρω δια των αρμοδίων οργάνων της Πολιτείας. Περαιτέρω, καίτοι ακόμη και σε εθνικό επίπεδο, υφίστανται παραβάσεις της οικείας νομοθεσίας, σε κάθε περίπτωση τόσο σε γενικό επίπεδο, υφίστανται δριμείες κυρώσεις κατά των επιχειρήσεων, ως και ανά περίπτωση και των ίδιων των προσώπων που διευθύνουν και διαχειρίζονται το νομικό πρόσωπο των επιχειρήσεων, ακόμη και ποινικής μορφής, σε ορισμένες δε περιπτώσεις και κακουργηματικής, όσο και σε ειδικότερο επίπεδο νομοθεσίας δημοσίων συμβάσεων, υφίστανται αντιστοίχως, εξίσου σοβαρές κυρώσεις κατά των επιχειρήσεων που παραβιάζουν τις οικείες υποχρεώσεις. Συγκεκριμένα, κατ' άρθ. 18 παρ. 1 και 3 Ν. 4412/2016, κατά το αντίστοιχο άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, θεσπίζεται υποχρέωση σεβασμού των διατάξεων της κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας του ενωσιακού και εθνικού δικαίου και των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, ως και των διεθνών συνθηκών κοινωνικού και εργατικού δικαίου, που απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α Ν. 4412/2016 και της ως άνω Οδηγίας (μεταξύ των οποίων τα διεθνή νομοθετήματα που κυρώθηκαν με τους Ν.4204/1961 (ΦΕΚ 174/Α) Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας 87 «Περί συνδικαλιστικής ελευθερίας και προστασίας του συνδικαλιστικού δικαιώματος», Ν. 4205/1961 (ΦΕΚ 164/Α) Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας 98«Περί

εφαρμογής των αρχών του δικαιώματος οργανώσεως και συλλογικής διαπραγματεύσεως», Ν. 2079/1952 (ΦΕΚ 108/Α) Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας 29 «Περί αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας» για την εξάλειψη κάθε μορφής καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας, Ν.Δ. 4221/1961 (ΦΕΚ 173/Α) Περί κυρώσεως της υπ αριθ. 105 Διεθνούς Συμβάσεως «περί καταργήσεως της αναγκαστικής εργασίας», Ν.1182/1981 (ΦΕΚ 193/Α) Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας 138 «Περί του κατώτατου ορίου εισόδου εις την απασχόλησιν» για την κατάργηση της παιδικής εργασίας, Ν. 1424/1984 (ΦΕΚ 29/Α) "Για την επικύρωση της 111 Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας για τη διάκριση στην απασχόληση και στο επάγγελμα", Ν. 46/1975 (ΦΕΚ 105/Α) "Περί κυρώσεως της ψηφισθείσης εν Γενεύη κατά το έτος 1951 υπ αριθ. 100 Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας περί ισότητας της αμοιβής μεταξύ αρρένων και θηλέων εργαζομένων διεργασιών ίσης αξίας" και Ν. 2918/2001 (ΦΕΚ 119/Α) Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας 182 «Για την απαγόρευση των χειρότερων μορφών εργασίας των παιδιών και την άμεση δράση με σκοπό την εξάλειψή τους» σχετικά με την κατάργηση της παιδικής εργασίας», ενώ κατ' άρ. 18 παρ. 3 Ν. 4412/2016 οι ανάδοχοι δημοσίων συμβάσεων υπάγονται κατά προτεραιότητα στους ελέγχους του ΣΕΠΕ, κατά την παρ. 4, οι παραπάνω υποχρεώσεις σεβασμού των ανωτέρω, αποτελούν αναγκαίο τμήμα των εγγράφων της σύμβασης και ειδικό όρο της υπό σύναψη σύμβασης, κατά τη δε παρ. 5, η αθέτηση τέτοιων υποχρεώσεων συνιστά και σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα που συγκροτεί δυνητικό λόγο αποκλεισμού. Περαιτέρω, κατ' άρ. 73 παρ. 1 περ. στ' Ν. 4412/2016 η αμετάκλητη καταδίκη για παιδική εργασία και δουλεμπόριο μέλους του διευθυντικού, διοικητικού ή εποπτικού οργάνου ή προσώπου με οιαδήποτε διαχειριστική, ελεγκτική και εκπροσωπευτική εξουσία επί επιχείρησης συνιστά λόγο άνευ ετέρου αποκλεισμού της από διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, κατά την παρ. 2 του ίδιου άρθρου, μόνη της η μη καταβολή εισφορών της κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας ή παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας συγκροτούν υποχρεωτικό λόγο αποκλεισμού, ενώ κατά την παρ. 3 του ίδιου άρθρου και δη της περ. α' και θ' καθιερώνεται για αντίστοιχες παραβάσεις δυνητικός λόγος αποκλεισμού, οι δε οικονομικοί φορείς για να μετέχουν οφείλουν να αποδείξουν λήψη συγκεκριμένων επανορθωτικών μέτρων που ελέγχονται κατ' αντικειμενικό τρόπο κατά τις παρ. 7-10 του ίδιου άρθρου, κατά το δε άρ. 74 Ν. 4412/2016 για τις ίδιες παραβάσεις είναι δυνατό να αποφασιστεί και γενικός αποκλεισμός του οικονομικού φορέα από διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

Επιπλέον, κατά το άρ. 130 Ν. 4412/2016 και το άρ. 70 Οδηγίας 2014/24/ΕΕ αντιστοίχως, ο σεβασμός των υποχρεώσεων του εργατικού και κοινωνικοασφαλιστικού δικαίου διεθνούς, ενωσιακού και εθνικού, κατά τα ακριβώς αναφερθέντα περί του άρ. 18 παρ. 2 Ν. 4412/2016 συνιστούν υποχρεωτικοί όρους των δημοσίων συμβάσεων, η παράβαση των οποίων επιφέρει έκπτωση του αναδόχου κατά τα αναλυτικώς οριζόμενα στον Νόμο και με βαρείες εις βάρος του οικονομικές συνέπειες, ως και περαιτέρω διακινδύνευση λόγου εφεξής δυνητικού αποκλεισμού του από άλλες δημόσιες συμβάσεις κατ' άρ. 73 παρ. 4 περ. στ' Ν. 4412/2016. Κατά συνδυασμό όλων των παραπάνω, είναι προφανές ότι όσον αφορά το εθνικό νομικό σύστημα, η διασφάλιση, εποπτεία, προστασία και επιβολή των ζητημάτων του πεδίου εφαρμογής του ως άνω προτύπου, υπερκαλύπτεται και δη πολύ αποτελεσματικότερα εκ του όλου πλέγματος διατάξεων και επάλληλων συστημάτων του Συντάγματος, της εργατικής, κοινωνικοασφαλιστικής και συνδικαλιστικής νομοθεσίας, συλλογικών συμβάσεων εργασίας, δικαίου δημοσίων συμβάσεων και αρμοδιοτήτων των οικείων ελεγκτικών μηχανισμών, οι οποίοι σαφέστατα απολαμβάνουν πολύ σοβαρότερης οργάνωσης και θεσμικής αναγνώρισης από ένα εθελοντικό πρότυπο, ως και συνοδεύονται, για την τυχόν παράβασή των οικείων διατάξεων, από πολύ βαρύτερες κυρώσεις, από την τυχόν μη ανανέωση του ως άνω προτύπου. Εξάλλου, ακόμη και αν η ως άνω εθνική και διεθνής νομοθεσία προβλέπει διαφορετικά από τις απαιτήσεις για τη χορήγηση του ως άνω προτύπου, είναι προφανές ότι ούτε η κατοχή τέτοιου προτύπου θα οδηγήσει σε διαφορετική συμπεριφορά των οικονομικών φορέων επί νομοθετικά προβλεπόμενων διαδικασιών και εκατέρωθεν εργοδοτικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων ούτε δύναται η αναθέτουσα με τη θέσπιση τυχόν τέτοιου είδους προτύπου να επιβάλει την απόκλιση ή τη μη χρήση εργοδοτικών ευχερειών που ανά περίπτωση ενδέχεται να επιτρέπει η ειδική προς τούτο νομοθεσία. Ούτως το ως άνω πρότυπο ούτε διασφαλίζει κάτι περισσότερο από τους κείμενους κανόνες ούτε η τυχόν μη τήρηση των ουσιαστικών προϋποθέσεων έκδοσής του, είναι δυνατόν να προστατευθεί με τρόπο καλύτερο, δια της απαίτησης ή ακόμη και της θέσπισής του ακόμη και ως επιθυμητού ή βαθμολογούμενου σε πλαίσιο κριτηρίου ανάθεσης βάσει σχέσης ποιότητας τιμής, του προτύπου αυτού, σε σχέση με όσα εχέγγυα παρέχει η ίδια η κείμενη νομοθεσία. Εξάλλου, είναι και παράλογο να ζητείται πρότυπο, του οποίου ισοδύναμο μέσο πλήρωσης είναι η ίδια η ισχύουσα νομοθεσία και οι ίδιοι οι λοιποί κανόνες της διακήρυξης, που ενσωματώνουν τους κανόνες της νομοθεσίας αυτής. Εν προκειμένω

δε, το πραγματικό του προτύπου αυτού υπερκαλύπτεται από το άρθρο 2.2.3 της διακήρυξης περί λόγων αποκλεισμού και το άρθρο 2.2.9.2.B περί δικαιολογητικών κατακύρωσης, του άρθρου 4.3.1 περί προστασίας του προσωπικού του αναδόχου, τήρησης των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, αμοιβής, ασφάλισης και σεβασμού των ενωσιακών, εθνικών και διεθνών κανόνων, ως και των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, περί εργατικής, κοινωνικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας με επιπλέον παραπομπή στο παραπάνω Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α Ν. 4412/2016, του άρθρου 4.4.1 περί προστασίας προσωπικού υπεργολάβου και τηρήσεως και επί υπεργολαβίας του άρ. 18 Ν. 4412/2016, ως και τηρήσεως κατ' άρ. 4.2 του Αστικού Κώδικα. Και τα ως άνω επιπλέον του ότι η διακήρυξη στο άρ. 2.2.7.1.A και Γ απαιτεί και για τον προσφέροντα και για τον παραγωγό ταρτάν ISO 9001 για διαχείριση ποιότητας, 14001 για περιβαλλοντική διαχείριση και 45001 για τον παραγωγό ταρτάν και 18001 OHSAS για τον προσφέροντα, για διαχείριση υγείας και ασφάλειας στην εργασία, το οποίο προϋποθέτει πολύ πιο συγκεκριμένες και ειδικές απαιτήσεις ως προς τα στοιχεία ενεργής προστασίας υγιεινής και ασφάλειας (αφού αφορά μεταξύ άλλων λήψη μέτρων για εκτίμηση και πρόβλεψη κινδύνου, βελτιωμένη και όχι απλά στοιχειώδη απόκριση σε ατυχήματα, συνδυασμό της με αύξηση παραγωγικότητας και μείωση της απώλειας χρόνου από τέτοια ατυχήματα, βελτίωση ηθικού του προσωπικού, επίτευξη καλύτερων όρων υγειονομικής ασφάλισης του προσωπικού στο πλαίσιο ιδιωτικών ασφαλίσεων με μειωμένα ασφάλιστρα και μείωση πιθανοτήτων και πιθανής σοβαρότητας κινδύνου ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών και όχι απλά λήψη στοιχειωδών μέτρων ελάχιστης υγιεινής, πρόληψης και φροντίδας), από τις οικείες στοιχειώδεις και καλυπτόμενες από την οικεία νομοθεσία και τις λοιπές προβλέψεις της διακήρυξης, απαιτήσεις του SA 8000:2008. Κατ' αποτέλεσμα, η τυχόν θέσπιση ή άμεση ή έμμεση απαίτηση του προκειμένου προτύπου είναι όλως περιττή στο εθνικό πλαίσιο της χώρας και ο όποιος εξ αυτού σκοπός επιτυγχάνεται με αντικειμενικά μεγαλύτερη πληρότητα από την ίδια την εθνική, ενωσιακή και διεθνή νομοθεσία ως και τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας που ισχύουν, με συνέπεια ο όποιος περιορισμός προκύπτει λόγω της μη κατοχής τέτοιου πιστοποιητικού από τους οικονομικούς φορείς να είναι εξαρχής και άνευ ετέρου δυσανάλογος, δεδομένου του άσκοπου της απαίτησης και αδικαιολόγητος. Άρα, ενώ το νυν ζητούμενο πρότυπο δεν συνιστά καν πρότυπο απόδειξης απαιτήσεων και έχει κριθεί ότι δεν συνιστά καν ισοδύναμο του προτύπου SA 8000, ακόμη και αν ζητείτο το τελευταίο και πάλι η απαίτηση θα ήταν παράνομη τόσο

για τον προσφέροντα όσο και για τον παραγωγό. Άλλωστε, η καταχρηστικότητα της απαίτησης καθίσταται αν μη τι άλλο προφανέστερη, από το γεγονός ότι ενώ η σύμβαση αφορά εκτός του ταρτάν και ένα πλήθος άλλων υλικών, όπως χλοοτάπητα, αμμοχάλικο, φωτιστικά, εστίες και περιφράξεις, η παραπάνω απαίτηση τίθεται αποκλειστικά για τον παραγωγό ειδικώς του ταρτάν και όχι για κανένα άλλο παραγωγό οιοδήποτε άλλου εκ των υλικών που αφορά η νυν προμήθεια, πράγμα που καταδεικνύει και το αβάσιμο των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της αναθέτουσας και αυτό ενώ η παραπάνω απαίτηση, όσον αφορά τον παραγωγό δεν έχει καμία σχέση με το αποδεκτό αντικείμενο τεχνικής προδιαγραφής, όπως αυτό ορίζεται από το ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Α Παράρτημα VII Ν. 4412/2016, βλ. ανωτέρω σκ. 3. Συνεπώς, ο υπό Γ λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός, δεδομένου, ότι κατά τα ειδικώς κριθέντα στην παρούσα σκέψη οι εν λόγω απαιτήσεις του όρου 2.2.7.1.A και Γ, του όρου 2.2.9.2.B5 και της Μελέτης, ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3, δεν συμμορφώνονται με τα άρ. 75 και 54 επ. Ν.4412/2016 και άρα, είναι ακυρωτές.

6. Επειδή, όσον αφορά τον υπό Δ λόγο σχετικά με την απαίτηση ειδικώς για τον παραγωγό υλικών ταρτάν που θα προμηθεύσει, δηλαδή τον προσφέροντα ώστε να τα μεταπωλήσει στην αναθέτουσα, για ISO 27001 (βλ. <https://www.tuv-nord.com/gr/el/pistopoiisi/pistopoiisi-systimaton/technologia-pliroforiki/iso-270012013-asfaleia-ton-pliroforion/>), σχετικά με τη διαχείριση και την ασφάλεια πληροφοριών, προκύπτει ότι το ISO/IEC 27001 είναι διεθνές πρότυπο που μπορεί να επιθεωρηθεί και το οποίο καθορίζει τις απαιτήσεις για ένα Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών (ΣΔΑΠ-ISMS). Το πρότυπο είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε να διασφαλίζει την επιλογή επαρκών και ισορροπημένων ελέγχων ασφάλειας. Αυτή η επιλογή βοηθά ένα οργανισμό να προστατεύσει τα περιουσιακά του στοιχεία πληροφοριών και να τον εμπιστεύονται τα ενδιαφερόμενα μέρη και ιδιαίτερα οι πελάτες του. Το πρότυπο είναι βασισμένο στη διεργασιακή προσέγγιση για την εδραίωση, εφαρμογή, λειτουργία, παρακολούθηση, ανασκόπηση, συντήρηση και βελτίωση ενός ΣΔΑΠ. Το ISO/IEC 27001 είναι κατάλληλο για όλους τους οργανισμούς, μικρούς ή μεγάλους και σε κάθε εργασιακό χώρο. Είναι ιδιαίτερα κατάλληλο για οργανισμούς που η προστασία της πληροφορίας είναι κρίσιμη, όπως σε χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, τηλεπικοινωνίες, υγεία, το δημόσιο και η πληροφορική. Το ISO/IEC 27001 είναι επίσης κατάλληλο για εταιρείες που διαχειρίζονται πληροφορίες για λογαριασμό άλλων, όπως εταιρείες παροχής υπηρεσιών πληροφορικής που μπορεί να λειτουργήσει σαν εγγύηση ότι οι πληροφορίες των πελατών τους προστατεύονται. Είναι επομένως προφανές εκ

μόνης της περιγραφής και του αντικειμένου του ως άνω προτύπου ότι δεν έχει οποιαδήποτε σχέση με οποιαδήποτε ιδιότητα του υπό προμήθεια αγαθού ταρτάν ούτε με οποιαδήποτε εν γένει ανάγκη της σύμβασης και του εξ αυτής επιδιωκόμενου σκοπού ούτε με οιοδήποτε εν γένει όφελος για την αναθέτουσα και το υλικό που θα προμηθευτεί, η ποιότητα του οποίου ουδεμία σχέση έχει με το αν το εργοστάσιο παραγωγής εφαρμόζει το ως άνω σύστημα σχετικά με τις πληροφορίες που διαχειρίζεται και ενώ το ίδιο το αντικείμενο της παραγωγής ελαστικών δαπέδου και αθλητικών επιφανειών δεν έχει οποιαδήποτε σχέση με τη διαχείριση ευαίσθητων πληροφοριών και την πραγμάτευση πληροφοριών, προσωπικών δεδομένων και στοιχείων κοινού και ενώ άλλωστε, ουδόλως ο παραγωγός ταρτάν θα διαχειριστεί οποιαδήποτε πληροφορία που αφορά την αναθέτουσα ή οποιοδήποτε συνδεδεμένο με αυτήν δημότη, αθλούμενο και εν γένει πρόσωπο, παρά απλώς θα πωλήσει στον προσφέροντα ένα υλικό με το οποίο αυτός θα προμηθεύσει την αναθέτουσα και άρα, η παραπάνω απαιτούμενη πιστοποίηση δεν σκοπεί και δεν συνέχεται με την απόδειξη οιοδήποτε σχετικού με το προμηθεύομενο αγαθό και τη χρήση του από την αναθέτουσα, χαρακτηριστικού ούτε με οποιοδήποτε επιστρατευόμενο στην παραγωγή του και σκοπούντος στην ποιότητα αυτού, προσόν του παραγωγού αυτού (Αποφάσεις ΑΕΠΠ 187-188/2020, 627, 739/2020). Ο δε παραγωγός ταρτάν σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας και όσα αορίστως προβάλλει, χωρίς καν να εξηγήσει ποιες πληροφορίες συνεχονται και θα διατηρεί και διαχειρίζεται ο παραγωγός του ταρτάν που δεν θα έχει καμία σχέση με την αναθέτουσα και δεν θα συμβληθεί καν μαζί της και μόνο άπαξ θα προμηθεύσει ένα υλικό τον προσφέροντα ή μάλιστα τον έχει προμηθεύσει ήδη με αυτό, ουδεμία σχετική πληροφορία θα διαχειριστεί και άρα, κανένα ζήτημα προστασίας της αναθέτουσας δεν τίθεται δια του ως άνω όρου ούτε έχει καμία σχέση με τα ανωτέρω ότι δεν χρειάζεται να υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση του εργοστασίου παραγωγής ταρτάν. Άλλωστε, η καταχρηστικότητα της απαίτησης καθίσταται αν μη τι άλλο προφανέστερη, από το γεγονός ότι ενώ η σύμβαση αφορά εκτός του ταρτάν και ένα πλήθος άλλων υλικών, όπως χλοοτάπητα, αμμοχάλικο, φωτιστικά, εστίες και περιφράξεις, η παραπάνω απαίτηση τίθεται αποκλειστικά για τον παραγωγό ειδικώς του ταρτάν και όχι για κανένα άλλο παραγωγό οιοδήποτε άλλου εκ των υλικών που αφορά η νυν προμήθεια, πράγμα που καταδεικνύει και το αβάσιμο των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της αναθέτουσας και αυτό ενώ η παραπάνω απαίτηση, όσον αφορά τον παραγωγό δεν έχει καμία σχέση με το αποδεκτό αντικείμενο τεχνικής

προδιαγραφής, όπως αυτό ορίζεται από το ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Α Παράρτημα VII Ν. 4412/2016, βλ. ανωτέρω σκ. 3. Τα ως άνω δεν αναιρούνται από το ότι η διακήρυξη δέχεται ισοδύναμο ή νεότερο πρότυπο για τις ίδιες απαιτήσεις, αφού η παρανομία και το αδικαιολόγητο του καταρχήν ζητούμενου συνεπάγεται αναγκαία παρανομία και αδικαιολόγητο και του ισοδύναμου ή νεότερου, που εξάλλου ακριβώς προβλέπονται για την απόδειξη του ίδιου περιεχομένου με αυτό που αφορά το καταρχήν ζητούμενο και πρέπει να αποδεικνύουν τα ίδια με αυτό. Είναι κατ' αποτέλεσμα σαφές ότι οι προβλέποντες τέτοια απαίτηση όροι 2.2.7.1.Γ, 2.2.9.2.B5 και οι σχετικές απαιτήσεις της Μελέτης της διακήρυξης είναι παράνομες, αδικαιολόγητες, όλως ασύνδετες με τον σκοπό της διαδικασίας και το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης και άρα, ακυρωτές, κατ' αποδοχή του λόγου Δ της προσφυγής.

7. Επειδή, όσον αφορά τον λόγο Ε σχετικά με την απαίτηση το εργοστάσιο παραγωγής ταρτάν να διαθέτει ISO 39001 σχετικά με τη διαχείριση οδικής ασφάλειας, προκύπτει ότι το πρότυπο ISO 39001:2012 (<https://www.tuv-nord.com/gr/el/pistopoiisi/pistopoiisi-systimaton/ygeia-kai-asfaleia-stin-ergasia/iso-390012012-systima-diacheirisis-tis-odikis-asfaleias/>) καθορίζει τις απαιτήσεις ενός Συστήματος Διαχείρισης της Οδικής Ασφάλειας και εφαρμόζεται από τους Οργανισμούς οι οποίοι αλληλεπιδρούν το σύστημα /δίκτυο οδικής Κυκλοφορίας. Το πρότυπο ISO 39001:2012 καθορίζει τις απαιτήσεις ενός Συστήματος Διαχείρισης της Οδικής Ασφάλειας και μπορεί να εφαρμοστεί ενδεικτικά από Εταιρίες Logistics / Μεταφορών, Επιχειρήσεις με Στόλο Οχημάτων (ΚΤΕΛ, Αστικές Συγκοινωνίες, Βιομηχανίες/Βιοτεχνίες, Super Markets), Εταιρίες Οδικής Βοήθειας Εταιρίες Ταχυμεταφορών (Courier), Εταιρίες Ταξί, Ιδιωτικά Εκπαιδευτήρια, Διαχειριστές Εθνικών Οδών / Αυτοκινητοδρόμων. Μέσω της πιστοποίησης σύμφωνα με το ISO 39001:2012 ο οργανισμός αποδεικνύει τη δέσμευσή του για: Μείωση Οδικών Συμβάντων, Μείωση εργατικών ατυχημάτων, Μείωση της βαρύτητας των συνεπειών των ατυχημάτων, Μείωση Κόστους Λειτουργίας μέσω της μείωσης: των καταναλώσεων, των προστίμων για ανασφαλή οδήγηση, των αποζημιώσεων. Εμπέδωση της έννοιας της Οδικής Ασφάλειας και γενικότερα της έννοιας της Υγείας & Ασφάλειας από όλους. Ικανοποίηση των απαιτήσεων πελατών των ενδιαφερομένων μερών. Τα ανωτέρω δε απαιτούνται ενώ τόσο για τον προσφέροντα, όσο και για τον παραγωγό ταρτάν, κατά τον όρο 2.2.7.1, απαιτήθηκαν αυτοτελώς πιστοποιήσεις για διαχείριση περιβάλλοντος και περιβαλλοντική προστασία (ISO 14001) και για διαχείριση υγιεινής

και ασφάλειας στην εργασία (OHSAS 18001 και ISO 45001 για προσφέροντα και παραγωγό ταρτάν αντίστοιχα). Συνεπώς είναι ομοίως με όσα κρίθηκαν στις προηγούμενες σκέψεις, προφανές ότι η παραπάνω απαίτηση που μάλιστα τίθεται όχι για τον προσφέροντα που σε κάθε περίπτωση θα μεταφέρει προς παράδοση τα υλικά στην αναθέτουσα, χωρίς ούτε αυτός βέβαια εκ του αντικειμένου της σύμβασης να προβεί σε κάποιο μεταφορικό έργο και κάποιο τυχόν τεχνικό έργο που εμπλέκει σοβαρή χρήση, επιβάρυνση ή παρεμπόδιση κυκλοφορίας στο οδικό δίκτυο, αλλά για τον παραγωγό των υλικών που θα πωλήσει ο προσφέρων στην αναθέτουσα, είναι όλως αδικαιολόγητη, παράνομη, δυσανάλογη και ασύνδετη με τον σκοπό της διαδικασίας και της υπό ανάθεση σύμβασης (Απόφαση ΑΕΠΠ 627/2020 και Απόφαση ΑΕΠΠ 793/2020). Άλλωστε, ο παραγωγός ταρτάν δεν θα εκτελέσει κανένα μεταφορικό έργο ή χρήση μεταφορικού δικτύου σε σχέση με την αναθέτουσα και δεν θα έχει οποιαδήποτε σχέση με αυτή και την εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου πέραν από το να προμηθεύσει τον ανάδοχο με το σχετικό αγαθό ταρτάν, με αποτέλεσμα αλυσιτελώς η αναθέτουσα να επικαλείται το έργο της μεταφοράς, παράδοσης και εναπόθεσης των υλικών ταρτάν στον χώρο της εγκατάστασης της αναθέτουσας, παραλείποντας ότι δεν θα συμβληθεί η ίδια με τον παραγωγό ταρτάν, ώστε να της παραδώσει τα προϊόντα, αλλά με τον ανάδοχο, για τον οποίο δεν υφίσταται όμως η παραπάνω απαίτηση, με συνέπεια η αναθέτουσα να προβάλλει δικαιολόγηση που δεν αποκρίνεται στο πρόσωπο από το οποίο ζητά το οικείο προσόν. Ο δε ανάδοχος προφανώς ουδόλως απαιτείται από κανένα όρο να συνιστά και τον παραγωγό ειδικώς του ταρτάν, χωρίς άλλωστε η αναθέτουσα να εξηγεί γιατί ειδικώς για το ταρτάν, θα λάβει χώρα μεταφορά ογκωδών υλικών και όχι και για τον χλοοτάπητα, την περίφραξη, τις εστίες, το αμμοχάλικο και τα φωτιστικά, που τυγχάνουν ομοίως αντικείμενο της παρούσας σύμβασης. Τούτο ενώ η φύση της νυν σύμβασης ως απλής προμήθειας και όχι έργου, έχει προδήλως την έννοια ότι δεν θα λάβει χώρα κάποια εκτεταμένη εργασία ακόμη και από τον ανάδοχο, ώστε να απαιτείται επιβαρυμένο μεταφορικό έργο και διαχείριση, επαφή και κατάληψη οδικού δικτύου της αναθέτουσας, όπως θα συνέβαινε σε ένα τεχνικό έργο οικοδομικών, οδοποιίας ή υδραυλικό, με αποτέλεσμα ακόμη και αν τα ανωτέρω ζητούνταν όχι από τον προδήλως άσχετο, παραγωγό ταρτάν, αλλά από τον προσφέροντα και πάλι να μη δικαιολογούνται στο πλαίσιο της νυν σύμβασης, δεδομένου ότι η απλή εκφόρτωση προς απλή παράδοση και όλως απλή και γρήγορη, δικαιολογούμενη στο πλαίσιο σύμβασης προμήθειας, εγκατάσταση και τοποθέτηση υλικών, όπως εξάλλου συμβαίνει σε κάθε

σύμβαση προμήθειας αγαθών γενικά, να μη δικαιολογεί μια τέτοια ειδική απαίτηση διαχείρισης οδικής ασφάλειας ακόμη και αν αυτή ζητείτο στο πρόσωπο του προσφέροντα και αναδόχου. Είναι επομένως προφανές εκ μόνης της περιγραφής και του αντικειμένου του ως άνω προτύπου ότι δεν έχει οποιαδήποτε σχέση με οποιαδήποτε ιδιότητα του υπό προμήθεια αγαθού ταρτάν ούτε με οποιαδήποτε εν γένει ανάγκη της σύμβασης και του εξ αυτής επιδιωκόμενου σκοπού ούτε με οιοδήποτε εν γένει όφελος για την αναθέτουσα και το υλικό που θα προμηθευτεί, η ποιότητα του οποίου ουδεμία σχέση έχει με το αν το εργοστάσιο παραγωγής εφαρμόζει το ως άνω σύστημα σχετικά με την οδική ασφάλεια και ενώ το ίδιο το αντικείμενο της παραγωγής ελαστικών δαπέδου και αθλητικών επιφανειών δεν έχει οποιαδήποτε σχέση με την εκτέλεση και δη για λογαριασμό της αναθέτουσας οποιουδήποτε έργου επί οδών και άρα, η παραπάνω απαιτούμενη πιστοποίηση δεν σκοπεί και δεν συνεχεται με την απόδειξη οιοδήποτε σχετικού με το προμηθεύόμενο αγαθό και τη χρήση του από την αναθέτουσα, χαρακτηριστικού ούτε με οποιοδήποτε επιστρατευόμενο στην παραγωγή του και σκοπούντος στην ποιότητα αυτού, προσόν του παραγωγού αυτού (Αποφάσεις ΑΕΠΠ 187-188/2020, 627, 739/2020). Άλλωστε, η καταχρηστικότητα της απαίτησης καθίσταται αν μη τι άλλο προφανέστερη, από το γεγονός ότι ενώ η σύμβαση αφορά εκτός του ταρτάν και ένα πλήθος άλλων υλικών, όπως χλοοτάπητα, αμμοχάλικο, φωτιστικά, εστίες και περιφράξεις, η παραπάνω απαίτηση τίθεται αποκλειστικά για τον παραγωγό ειδικώς του ταρτάν και όχι για κανένα άλλο παραγωγό οιοδήποτε άλλου εκ των υλικών που αφορά η νυν προμήθεια, πράγμα που καταδεικνύει και το αβάσιμο των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της αναθέτουσας και αυτό ενώ η παραπάνω απαίτηση, όσον αφορά τον παραγωγό δεν έχει καμία σχέση με το αποδεκτό αντικείμενο τεχνικής προδιαγραφής, όπως αυτό ορίζεται από το ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Α Παράρτημα VII Ν. 4412/2016, βλ. ανωτέρω σκ. 3. Τα ως άνω δεν αναιρούνται από το ότι η διακήρυξη δέχεται ισοδύναμο ή νεότερο πρότυπο για τις ίδιες απαιτήσεις, αφού η παρανομία και το αδικαιολόγητο του καταρχήν ζητούμενου συνεπάγεται αναγκαία παρανομία και αδικαιολόγητο και του ισοδύναμου ή νεότερου, που εξάλλου ακριβώς προβλέπονται για την απόδειξη του ίδιου περιεχομένου με αυτό που αφορά το καταρχήν ζητούμενο και πρέπει να αποδεικνύουν τα ίδια με αυτό. Είναι κατ' αποτέλεσμα σαφές ότι οι προβλέποντες τέτοια απαίτηση όροι 2.2.7.1.Γ, 2.2.9.2.Β5 και οι σχετικές απαιτήσεις της Μελέτης της διακήρυξης είναι παράνομες, αδικαιολόγητες, όλως ασύνδετες με τον σκοπό της διαδικασίας και το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης και άρα,

ακυρωτέες, κατ' αποδοχή του λόγου Ε της προσφυγής.

8. Επειδή, όσον αφορά τον υπό ΣΤ λόγο της προσφυγής, σχετικά με την απαίτηση το εργοστάσιο παραγωγής ταρτάν να διαθέτει πιστοποίηση επιχειρησιακής συνέχειας ISO 22301:2012, προκύπτει ότι το ως άνω πρότυπο περιγράφεται ως εξής «Σε πολλούς οργανισμούς απαιτείται, για διάφορους λόγους, να παράσχουν «συνεχείς» λειτουργίες ύστερα από κάποια διακοπή μέσα σε προδιαγεγραμμένα χρονικά διαστήματα. Το πρότυπο ISO 22301 είναι σχεδιασμένο με τέτοιο τρόπο ώστε να συνεχίζει να λειτουργεί ο οργανισμός κατά την διάρκεια των πλέον απαιτητικών και μη αναμενομένων συνθηκών. Βοηθώντας έναν οργανισμό να εδραιώσει τις βασικές αρχές ενός Συστήματος Διαχείρισης Επιχειρησιακής Συνέχειας (ΣΔΕΣ-BCM), προστατεύει το προσωπικό, διατηρεί τη φήμη και παρέχει την ικανότητα στον οργανισμό να συνεχίζει να λειτουργεί και να εμπορεύεται. Η συνεχής λειτουργία ενός οργανισμού, στην περίπτωση κάποιας διακοπής είτε λόγω κάποιας σοβαρής καταστροφής είτε λόγω κάποιου περιστατικού, είναι πρωταρχική απαίτηση. Το ISO 22301 αντικατέστησε το Βρετανικό Πρότυπο BS 25999 που ήταν το πρώτο στον κόσμο πρότυπο BCM, που σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε ώστε να ελαχιστοποιεί τα ρίσκα διακοπών που πιθανόν να επηρεάσουν τη λειτουργία ολόκληρου του οργανισμού. Παρέχει τη βάση για την ανάπτυξη και εφαρμογή της επιχειρηματικής συνέχειας σε ένα οργανισμό και προάγει την εμπιστοσύνη σε συναλλαγές επιχείρησης-με-επιχείρηση (B2B) και επιχείρησης-με-πελάτη (B2C). Επίσης περιέχει μια πλήρη σειρά ελέγχων βασισμένων στις καλύτερες πρακτικές BCM και καλύπτει όλο τον κύκλο ζωής ενός BCM. Το ISO 22301 είναι κατάλληλο για όλους τους οργανισμούς, μικρούς ή μεγάλους και από κάθε εργασιακό χώρο. Είναι ιδιαίτερα κατάλληλο για οργανισμούς που λειτουργούν σε περιβάλλοντα υψηλού ρίσκου όπως χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, τηλεπικοινωνίες, μεταφορές και το δημόσιο, όπου η ικανότητα παροχής συνεχούς λειτουργίας είναι απαραίτητη όχι μόνο για τον οργανισμό αλλά και για τους πελάτες και τα όποια ενδιαφερόμενα μέρη.» (<https://www.tuv-nord.com/gr/el/pistopoiisi/pistopoiisi-systimaton/poiotita/iso-223012012-systima-epicheirisiakis-synecheias/>) και «ISO 22301 business continuity compliance helps protect assets, turnover and profits which, in turn, enables organizations to protect their income stream after the occurrence of a disruptive event and reduce further losses. It further ensures the continuity of business operations and helps maintain your organization's service levels to its customers. Importantly, it can support business managers to assess the impacts of an operational disaster to ensure

they make the right decisions in time, deploy an effective response, and so minimize overall impact. Furthermore, organizations with an ISO 22301-compliant business continuity management system can improve customer confidence in the organisation's ability to successfully respond to incidents including natural disasters and man-made disasters.» (<https://www.cloudoakchannel.com/what-is-iso-22301-business-continuity-standards-and-why-do-you-need-it/>). Πέραν του ότι το αδικαιολόγητο του ως άνω όρου υπογραμμίζεται εκ του ότι η αναθέτουσα δεν το απαιτεί για τον προσφέροντα που σε κάθε περίπτωση θα συμβληθεί με την ίδια και θα εκτελέσει τη σύμβαση, αλλά μόνο και ειδικώς για τον παραγωγό ενός υπό προμήθεια υλικού, περαιτέρω, δεν αποδεικνύει ούτε σκοπεύει στο να αποδείξει άλλωστε, ότι τυχόν ο παραγωγός θα πωλήσει στον ανάδοχο το αγαθό, αλλά ότι ο πιστοποιούμενος οικονομικός φορέας έχει ικανότητα παροχής συνεχούς λειτουργίας στο πλαίσιο διαρκών υπηρεσιών, προορίζεται δε εξάλλου, σε τέτοιου είδους επιχειρήσεις, οι οποίες ακριβώς παρέχουν στο κοινό και τους πελάτες τους υπηρεσίες διαρκούς χαρακτήρα με έμφαση στη συνέχεια και το αδιάκοπο, όπως οι κλάδοι ηλεκτρισμού, ύδρευσης, διαχείρισης αποβλήτων, τηλεπικοινωνιών και χρηματοπιστωτικών και μεταφορικών υπηρεσιών, ουδόλως πάντως, η ως άνω πιστοποίηση και το περιεχόμενο της συνδέονται και συνεχόνται ευλόγως με έναν παραγωγό ταρτάν, που άλλωστε ούτε το αντικείμενο του υπόκειται σε κάποια διαρκή εξάρτηση και διακινδύνευση από αιφνίδιες μεταβολές ούτε θα εισέλθει σε κάποια σχέση με την αναθέτουσα ή τον ανάδοχο και δη, διαρκή παρά απλά παράγει ένα υλικό που άπαξ θα προμηθευτεί ο ανάδοχος και θα πωλήσει στην αναθέτουσα. Είναι επομένως προφανές εκ μόνης της περιγραφής και του αντικειμένου του ως άνω προτύπου ότι δεν έχει οποιαδήποτε σχέση με οποιαδήποτε ιδιότητα του υπό προμήθεια αγαθού ταρτάν ούτε με οποιαδήποτε εν γένει ανάγκη της σύμβασης και του εξ αυτής επιδιωκόμενου σκοπού ούτε με οιοδήποτε εν γένει όφελος για την αναθέτουσα και το υλικό που θα προμηθευτεί, η ποιότητα του οποίου ουδεμία σχέση έχει με το αν το εργοστάσιο παραγωγής εφαρμόζει το ως άνω σύστημα σχετικά με διαδικασίες επιχειρησιακής συνέχειας και ενώ άλλωστε, ουδόλως ο παραγωγός ταρτάν θα τελεί σε κάποια τυχόν διαρκή και μακροχρόνια σχέση με την αναθέτουσα, αλλά απλώς θα προμηθεύσει άπαξ με μια στιγμιαία σύμβαση πώλησης τον ανάδοχο με το οικείο αγαθό που αυτός θα μεταπωλήσει στην αναθέτουσα και άρα, η παραπάνω απαιτούμενη πιστοποίηση δεν σκοπεύει και δεν συνεχεται με την απόδειξη οιοδήποτε σχετικού με το προμηθεύόμενο αγαθό και τη χρήση του από την αναθέτουσα, χαρακτηριστικού ούτε με οποιοδήποτε

επιστρατευόμενο στην παραγωγή του και σκοπούντος στην ποιότητα αυτού, προσόν του παραγωγού αυτού (Αποφάσεις ΑΕΠΠ 187-188/2020, 627, 739/2020). Όσα δε η αναθέτουσα επικαλείται περί του ότι ο COVID-19 οδήγησε πολλές επιχειρήσεις σε διακοπή εργασιών και για την αντιμετώπιση του ενδεχομένου αυτού ζήτησε το ως άνω πρότυπο, πρώτον είναι προδήλως αβάσιμα, διότι η κατοχή μιας πιστοποίησης δεν προφυλάσσει μια επιχείρηση από παύση εργασιών λόγω πανδημίας, κατά την οποία συλλήβδην έπαυσε η λειτουργία επιχειρήσεων ως σύνολα για λόγους προφύλαξης, δεύτερον, διότι κατά τα ανωτέρω ούτε προφανώς η ίδια η πιστοποίηση έχει ή επικαλείται τέτοιο προορισμό και αντίθετα σκοπεί στη διασφάλιση συνέχειας διαρκών υπηρεσιών, όλως άλλου είδους από το προκείμενο αντικείμενο εργασιών του παραγωγού ταρτάν, από καταστάσεις που προκαλούν διακυμάνσεις και προσωρινές διακοπές εξυπηρέτησης (και όχι σφράγιση ή αναστολή λειτουργίας ολόκληρης επιχείρησης λόγω πανδημίας, πράγμα που είναι αδύνατο να προληφθεί), τρίτον, διότι δεν εξηγείται γιατί η συγκεκριμένη απαίτηση δεν τέθηκε για τον προσφέροντα αλλά ούτε για τον παραγωγό άλλου υλικού εξ όσων περιλαμβάνει το συμβατικό αντικείμενο, μεταξύ των οποίων άλλωστε, άλλα, όπως ο συνθετικός χλοοτάπητας απαιτούν και εγγύηση παραγωγού και τέταρτον, αν όσα η αναθέτουσα αναφέρει ίσχυαν θα είχε παρατηρηθεί παρόμοια απαίτηση στο σύνολο ή πλήθος διαγωνισμών του δημοσίου για κάθε είδους αγαθά και υπηρεσίες, πολλά εκ των οποίων συνεχόνται με αντιμετώπιση επείγουσών αναγκών που σχετίζονται με την πανδημία, κατάσταση που δεν συντρέχει, πολλώ δε μάλλον όταν η προκείμενη σύμβαση δεν αφορά ένα αντικείμενο τυχόν εξαιρετικά κατεπείγοντος χαρακτήρα ή σκοπούντος στην αντιμετώπιση μιας μείζονος και ιδιαίτερα τυχόν άμεσης ανάγκης. Σημειωτέον, ότι ομοίως αλυσιτελώς η αναθέτουσα επικαλείται την απαίτηση για πενταετή εγγύηση του ταρτάν, προκειμένου να δικαιολογήσει τον ως άνω όρο, διότι, αφενός η ίδια απαίτηση εγγύησης υπάρχει και για τον χλοοτάπητα, αλλά και για τα φωτιστικά, χωρίς όμως να τίθεται συγχρόνως και απαίτηση για την παραπάνω πιστοποίηση, με αποτέλεσμα να μην προκύπτει ούτως η ως άνω οικεία ανάγκη της, αφετέρου, το ως άνω πρότυπο σκοπεί στη διασφάλιση συνέχειας παροχής διαρκών υπηρεσιών στο πλαίσιο προσωρινής διατάραξης τους και επομένως, στοχεύει στην πρόληψη και διαχείριση προβλημάτων σε βραχυπρόθεσμο επίπεδο, χωρίς προφανώς να αφορά και να δύναται να αφορά και να προφυλάξει από τη μακροχρόνια ή οριστική διακοπή λειτουργίας της επιχείρησης ή το εν γένει οριστικό κλείσιμο αυτής, πράγμα αδύνατο, ώστε τυχόν να θεωρηθεί ότι σκοπεί η παραπάνω

απαίτηση για το ως άνω πρότυπο στην εξασφάλιση ότι ο παραγωγός θα λειτουργεί για 5 χρόνια, ώστε να ικανοποιηθεί η τυχόν εξ εγγύησης απαίτηση της αναθέτουσας. Άλλωστε, η καταχρηστικότητα της απαίτησης καθίσταται αν μη τι άλλο προφανέστερη, από το γεγονός ότι ενώ η σύμβαση αφορά εκτός του ταρτάν και ένα πλήθος άλλων υλικών, όπως χλοοτάπητα, αμμοχάλικο, φωτιστικά, εστίες και περιφράξεις, η παραπάνω απαίτηση τίθεται αποκλειστικά για τον παραγωγό ειδικώς του ταρτάν και όχι για κανένα άλλο παραγωγό οιοδήποτε άλλου εκ των υλικών που αφορά η νυν προμήθεια, πράγμα που καταδεικνύει και το αβάσιμο των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της αναθέτουσας και αυτό ενώ η παραπάνω απαίτηση, όσον αφορά τον παραγωγό δεν έχει καμία σχέση με το αποδεκτό αντικείμενο τεχνικής προδιαγραφής, όπως αυτό ορίζεται από το ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Α Παράρτημα VII Ν. 4412/2016, βλ. ανωτέρω σκ. 3. Τα ως άνω δεν αναιρούνται από το ότι η διακήρυξη δέχεται ισοδύναμο ή νεότερο πρότυπο για τις ίδιες απαιτήσεις, αφού η παρανομία και το αδικαιολόγητο του καταρχήν ζητούμενου συνεπάγεται αναγκαία παρανομία και αδικαιολόγητο και του ισοδύναμου ή νεότερου, που εξάλλου ακριβώς προβλέπονται για την απόδειξη του ίδιου περιεχομένου με αυτό που αφορά το καταρχήν ζητούμενο και πρέπει να αποδεικνύουν τα ίδια με αυτό. Είναι κατ' αποτέλεσμα σαφές ότι οι προβλέποντες τέτοια απαίτηση όροι 2.2.7.1.Γ, 2.2.9.2.B5 και οι σχετικές απαιτήσεις της Μελέτης της διακήρυξης είναι παράνομες, αδικαιολόγητες, όλως ασύνδετες με τον σκοπό της διαδικασίας και το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης και άρα, ακυρωτές, κατ' αποδοχή του λόγου ΣΤ της προσφυγής.

9. Επειδή, κατ' αποτέλεσμα των ανωτέρω, πρέπει να γίνει δεκτή η προδικαστική προσφυγή, κατ' αποδοχή των υπό Α, Β, Γ, Δ, Ε, ΣΤ και Ζ λόγων αυτής. Να ακυρωθεί η προσβαλλομένη διακήρυξη στο σύνολο της. Και τούτο διότι εν όψει και των αρχών της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων και της διαφάνειας των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δημόσιας προμήθειας, σε περίπτωση ακύρωσης μίας ή περισσότερων διατάξεων της διακήρυξης που ρυθμίζουν τις προϋποθέσεις, εκτός των άλλων και παραδεκτού των προσφορών (όπως συμβαίνει και με τον πρώτο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο ανωτέρω αποδεκτούς λόγους της προσφυγής ή τα κριτήρια υπολογισμού της πλέον συμφέρουσας προσφοράς), πρέπει να ακυρωθεί η διακήρυξη στο σύνολό της (ΣΤΕ 1135/2010, ΕΑ 1089/2009, ΣΤΕ 7μ 2951-52/2004, ΔΕΕ, C-448/2001, ENV AG κ.λπ., Συλλ. 2003, σελ. I-14527, σκ. 92- 95).

10. Επειδή, ύστερα από την αμέσως προηγούμενη σκέψη πρέπει να

επιστραφεί στον προσφεύγοντα το παράβολο με αρ. ... και ποσού 1.345,25 ευρώ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Ακυρώνει τη διακήρυξη για την ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου με αρ. ... και ποσού 1.345,25 ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 19-10-2020 και εκδόθηκε στις 6-11-2020.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΩΚΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΞΕΝΟΣ